

Abíčko

Časopis serveru AbcLinuxu.cz

Září 2005

Vychází také na CD-ROM jako příloha časopisu

Editoriál

Vítejte u čtení časopisu Abíčko.

Abíčko vychází jako měsíční příloha serveru <http://www.abclinuxu.cz> a obsahuje výběr toho nejzajímavějšího obsahu, který zde byl v minulém měsíci publikován. Touto formou chceme předat čtenářům informace v snadno čitelné podobě vhodné i pro tisk.

Cílem serveru <http://www.abclinuxu.cz> je pomáhat všem uživatelům Linuxu, nezávisle na jejich zkušenostech, platformě či použité distribuci. Motorem, který nás pohání vpřed, je idea vzájemné pomoci a spolupráce. Proto i velkou část obsahu tvoří samotní uživatelé. Zapojit se může kdokoliv, tedy i vy.

Na <http://www.abclinuxu.cz> najdete rozsáhlou databázi návodů na zprovoznění hardwaru pod Linuxem, velice aktivní diskusní fórum, podrobné návody a tutoriály, recenze, archiv ovladačů, informace o linuxovém jádře (včetně populárních Jaderných novin) i rozcestník po ostatních linuxových serverech.

Náměty na články zasílejte do konference našich autorů: autori@abclinuxu.cz.

Sponzoring Abíčka a jiné formy reklamy si objednávejte na adrese: reklama@abclinuxu.cz.

Ostatní dotazy směřujte na adresu: literakl@abclinuxu.cz.

Server <http://www.abclinuxu.cz> provozuje firma Stickfish s.r.o., která poskytuje profesionální služby v oblasti Linuxu firmám i jednotlivcům. Zabývá se hlavně bezpečností, instalacemi Linuxu a konfigurací síťových služeb. Více na <http://www.stickfish.cz>.

©2005 Stickfish s. r. o. a autoři článků

Editor a sazba: Vlastimil Ott

Pro nekomerční účely smíte tento dokument jakkoliv šířit v tištěné i digitální podobě. V ostatních případech nás požádejte o svolení na adrese info@abclinuxu.cz.

Typografické konvence

Ve výpisech zdrojových textů mohou být použity znaky `\\`. Značí přechod na nový řádek, který ovšem *není* součástí samotného zdrojového textu, byl přidán editorem z důvodu lepšího vzhledu případně nemožnosti text formátovat bez jejich použití.

Obsah

Editoriál	1
Obsah	2
Formáty dokumentů na českých ministerstvech	4
Ideální formát neexistuje	4
Jak jsou na tom ministerstva	5
Ministerstvo informatiky	5
Ministerstvo vnitra	5
Ministerstvo financí	5
Ministerstvo zahraničních věcí	6
Ministerstvo obrany	6
Ministerstvo kultury	6
Ministerstvo průmyslu a obchodu	6
Ministerstvo pro místní rozvoj	6
Ministerstvo zemědělství	7
Ministerstvo zdravotnictví	7
Ministerstvo dopravy	7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	7
Ministerstvo spravedlnosti	7
Ministerstvo práce a sociálních věcí	8
Ministerstvo životního prostředí	8
Vítězem se stává... ..	8
Rozhovor: Richard Stallman	10
Patchsety pro kernel	13
Vanilla kernel	13
Patchsety	13
stable	13
mm	13
ac	14
ck	14
cko	14
Další „nadupané“ patchsety	14
tiny	14
grsecurity	14
QoS, Netfilter	15
„Standardní“ patchsety	15
Aplikace patchsetů	15
Jaderné noviny 317	16
RT patch působí potíže debuggerům kernelu, 7 e-mailů	16
Spor o implementaci inotify, 40 e-mailů	16
Nový ovladač pro VOIP telefon Yealink USB-P1K, 5 e-mailů	16
Do -mm stromu přichází příliš mnoho patchů, 3 e-maily	17
Správa BTTV a V4L, 1 e-mail	17
Odstranění konfigurační volby DevFS z 2.6, 12 e-mailů	17
John Hall, autor Linux Games, bojuje s rakovinou, 1 e-mail	17
Boj o odstranění DevFS, 36 e-mailů	17

Problémy s vyhledáváním IDE hardwaru, 15 e-mailů	18
Odchytávání chyb s gitem, 9 e-mailů	19
Nový nástroj pro hlášení oops, 7 e-mailů	20
Zprávičky	21

Formáty dokumentů na českých ministerstvech

Lukáš Jelínek

Technologická neutralita je jedním ze základních předpokladů dobře fungující elektronické komunikace se státní správou. Nikdy to samozřejmě nemůže být úplně dokonalé, ale cílem je se tomuto stavu maximálně přiblížit.

Proto jsem se rozhodl zjistit, jak si česká ministerstva počínají v jedné z nejjednodušších věcí – vhodné volbě formátů pro dokumenty, které se občanům poskytují.

Ideální formát neexistuje

Orgány státní správy musí občanům poskytovat různé dokumenty. Ať už se jedná o vyhlášky, formuláře, informativní zprávy, návody apod., vždy se musí hledat vhodný formát, ve kterém se bude příslušný dokument nabízet (lze použít i více formátů, je to naopak prospěšné). Formát se bude lišit podle toho, o jaký typ dokumentu se jedná. Pro účely komunikace státní správy s občany však musí ideální formáty splňovat následující podmínky:

- Práce s dokumentem nesmí být omezena na jediný program, ani na jediný operační systém. Naopak, musí být zvolen takový formát, aby měl podporu co nejširší.
- Musí se jednat o formát s plně zdokumentovanou a veřejně dostupnou specifikací (aby si kdokoli mohl vytvořit program způsobilý s tímto formátem pracovat).
- Použití formátu nesmí být zatíženo žádnými poplatky, ani nesmí existovat jiné překážky bránící v jeho používání.
- Formát musí zaručovat, že při užití zdokumentovaného způsobu interpretace nedojde ke změně obsahu (nebo k takové změně vzhledu, která by měla zásadní dopady na porozumění obsahu dokumentu).
- Formát nesmí být nadměrně datově náročný.

Z uvedených podmínek je jasné, že toto nesplňuje prakticky žádný formát. Jaké formáty obecně tedy připadají v úvahu?

- **PDF** – relativně slušný kandidát. Pracuje s ním mnoho aplikací na různých platformách, zajišťuje prakticky neměnnou podobu dokumentu a je datově nenáročný. Zdokumentovaný je ovšem neúplně (některé málo používané speciality) a některé z jeho součástí jsou chráněny patenty (u nás zatím bez významu, ale to do budoucna nemusí platit). Vzhledem k vlastnostem PDF lze ale mít za to, že je v tuto chvíli asi nejvhodnějším formátem pro dokumenty pro komunikaci státní správy a občanů.
- **XML** – volba s nejvíce možnostmi, ale také mnoha komplikacemi. XML lze smysluplně využít pouze s patřičným (a dobře navrženým) DTD nebo schématem. Výhodou je, že je to plně zdokumentovaný a otevřený formát, který navíc zaručuje i jednoznačnou interpretaci obsahu. Podpora XML je na všech platformách dobrá (i díky platformně nezávislým knihovnám). Je poměrně datově náročný.
- **HTML** – snadné použití, ale horší použitelnost. Sice je to plně zdokumentovaný a otevřený formát, ale jednoznačnou interpretaci nezaručuje. Podpora je slušná, ale záruka dobré práce s HTML není. Relativně rozumným řešením je XHTML – je kompromisem ve směru k XML.
- **RTF** – poměrně široce podporovaný formát, dobře zdokumentovaný. Nezaručí ale správnou interpretaci a je náročnější na objem dat.
- **holý text** – je zpracovatelný vždy, ale nelze použít téměř žádné strukturování dokumentu. Je to spíše volba z nouze než něco jiného.

- **čistě grafické formáty (JPEG, GIF, PNG, TIFF apod.)** – většina z nich zaručuje jednoznačnou interpretaci, ale jsou obecně datově velmi náročné a obtížné se s nimi pracuje (některé věci nejdou vůbec). Některé ani nemusí být zdokumentované nebo mohou být zatíženy licenčními nebo patentovými překážkami.

V praxi často používané formáty dokumentů Microsoft Office (Word, Excel apod.) mají několik zásadních problémů. Nejsou zdokumentované (a mají tedy omezenou použitelnost z hlediska aplikací a platforem), nezaručují správnou interpretaci a jsou obecně datově nepřiliš úsporné. Nejsou proto vhodnými formáty pro komunikaci státní správy s občany.

Jak jsou na tom ministerstva

Nyní postupně navštívím webové servery všech českých ministerstev. Na každém z nich se podívám na poskytované dokumenty a zhodnotím jejich formáty. Některé namátkou vybrané dokumenty stáhnu a vyzkouším jejich praktickou použitelnost – a to vždy hned v několika aplikacích, pokud to půjde. Tedy PDF vyzkouším pomocí XPDF, KGhostView a KPDF, formáty MS Office potom v OpenOffice.org.

Dokumenty publikované ve formátu HTML nebudu (až na výjimky) zvlášť komentovat, protože lze těžko určit, co je ještě nedílnou součástí webových stránek, a co už samostatným dokumentem. Nebudou tedy ani obsaženy v mém výběrovém souboru. Nebudu brát nijak v ohled to, zda ministerstvo deklaruje splnění podmínek pro přístupnost webu atd., či nikoli – důležité je, jak to funguje v praxi. Pro praktickou zkoušku budu používat aplikace dostupné na GNU/Linuxu v distribuci Fedora Core 4 v plně aktualizované podobě (jediným rozdílem oproti standardní podobě distribuce bude to, že jsou k dispozici i některé fonty, které v této distribuci nejsou). Samozřejmě by bylo lepší vyzkoušet co nejvíce systémů v různých konfiguracích – ale to dalece přesahuje rozsah tohoto informativního průzkumu. Ještě dodávám, že předmětem zkoumání budou jen samotná ministerstva, nikoli rozpočtové organizace, které pod ně spadají.

Ministerstvo informatiky

Nejlepší je začít přímo „u zdroje“, tedy na ministerstvu, které má tuto problematiku přímo v popisu práce. Server jsem prohledával poměrně důkladně, nenalezl jsem dokumenty v žádném jiném formátu než PDF. Předpokládám tedy, že se používá opravdu systematicky. Uvidíme tedy, jak budou dokumenty prakticky použitelné.

Namátkou vybírám [Koncepci zahájení digitálního tv vysílání pro roky 2004-2006](#) [1]. Je to (samozřejmě) v PDF, všechny prohlížeče ho správně zobrazí, jen bych měl určité výhrady k nepřiliš kvalitním rastrovým obrázkům.

Ministerstvo vnitra

Na tomto ministerstvu se používají tři formáty dokumentů: HTML, PDF a MS Word. Na každý z těchto formátů připadá přibližně stejný podíl. Proč někdo nezajistil převod z nevyhovujícího wordovského formátu do PDF, je mi záhadou, zvlášť když jsou soustředěny na téže webové stránce. Každopádně to nesvědčí o přiliš systematickém přístupu ke zveřejňování dokumentů.

Kdo se chystá cestovat do USA, rád by věděl, čeho se týká tzv. [Vlastenecký zákon](#) [2]. Informace může najít (kupodivu) na serveru ministerstva vnitra - proto je důležité, zda se podaří k jeho obsahu dostat (v to dokument pro MS Word). Není třeba mít obavy, OO.org si s dokumentem bez problémů poradí.

Ministerstvo financí

Kdo chce najít nějaký dokument na WWW stránkách ministerstva financí, nebude to mít jednoduché. Dokumenty jsou po webu rozptýlené, lze je najít v mnoha sekcích. Většina jich je v PDF nebo HTML,

malé množství i v RTF. Na jiné formáty jsem nenarazil, je však možné, že se někde vyskytují. Chvályhodnou věcí je, že některé dokumenty lze získat i ve více formátech, mnoho jich ale není.

Moje volba padla na [Finanční zpravodaj 4/2005, část 1](#) [3] (obsahuje seznam registrovaných pojišťovacích zprostředkovatelů) – publikován v PDF. Všechny zkoušené aplikace si s ním bez problémů poradí.

Ministerstvo zahraničních věcí

Přestože by právě toto ministerstvo mělo symbolizovat otevřenost České republiky vůči všem lidem, bez ohledu na to, odkud jsou a (z „počítačového pohledu“) s čím pracují, není zjištění příliš příznivé. Většina dokumentů je bohužel ve formátu programu Microsoft Word, něco málo také v PDF. Celkově tedy nepřilíš pozitivní výsledek.

Usoudil jsem, že někdo může potřebovat [Žádost o vydání potvrzení o příslušnosti k české krajské komunitě](#) [4], proto jsem ji zkusmo otevřel. Uspěl jsem zcela bez problémů, přestože se jednalo o dokument MS Wordu. Krajané tedy mohou být šťastni, že si kvůli otevření a vyplnění žádosti nemusejí kupovat nějaký program.

Ministerstvo obrany

Z návštěvy stránek ministerstva obrany jsem si odnesl smíšené pocity. Na jednu stranu tu najdeme mnoho informací v podobě kvalitně zpracovaných dokumentů PDF, současně se tu ale vyskytuje i spousta dokumentů pro Word. Vzhledem k tomu, že většina lidí asi nebude mít potřebu s tímto ministerstvem nějak komunikovat, nejsou zjištěné nedostatky až tak palčivé.

Na MO jsem se zajímal o [Koncepti výstavby profesionální Armády](#) [5]. Je napsána v MS Wordu a po otevření jsem musel bohužel konstatovat, že dokument v pořádku není. I když je text čitelný, číslování nadpisů se prostě do OpenOffice správně nepřeneslo, a tak jsou všude vidět jen nuly. Dokument trpí i dalšími nedostatky (v uspořádání toku textu apod.), ale zde nemusí být na vině nekompatibilita programů.

Ministerstvo kultury

Nepotěšili mě, ani já je nepotěším. I když většina informací je k dispozici v HTML, u formulářů žádostí se používá proprietární formát – každý asi uhodne, který. Uvidíme, jak si tedy povede v praktické zkoušce. [Žádost o poskytnutí informace...](#) [6] je tak jednoduchý dokument, že by člověk ani neočekával zradu. A přece – server daný MIME typ vůbec nezná a dokument poskytne jako `application/octet-stream`. Proč? Špatně nastavený server? No, když toto člověk překoná, úspěšnému otevření dokumentu již nic nestojí v cestě.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Na stránky tohoto ministerstva se mi vůbec nepodařilo dostat – z Mozilly, Opery, ani z Konqueroru. Vždy se načetl pouze titulek hlavní stránky, a dost. Nevím, zda se jedná o chybu serveru, či zda jsou stránky „optimalizovány“ pro MSIE, ale každopádně to nefungovalo. Nemohl jsem tedy ani zkoumat, jak je to zde s dokumenty. Škoda.

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo se přímo vyžívá v dokumentech pro Microsoft Office (Word, Excel). Nějaké to PDF se tam také najde, i když v menším rozsahu. Zajímavým dokumentem je např. [Zákon o veřejných zakázkách](#) [7]. MMR ho má na svém serveru ve formátu PDF, a soubor se správně zobrazí ve všech třech zkoušených prohlížečích.

Ministerstvo zemědělství

Přestože musím mít připomínky k funkčnosti samotného webu (tedy hlavně k tomu, že jsem místo požadovaných stránek často dostával hlášení o chybě, hlavně vypršení časového limitu), s dokumenty by problémy být neměly. Samotné ministerstvo tu moc dokumentů nenabízí (řada odkazů vede na web ministerstva vnitra), ty co tu jsou, mají formát PDF.

Nejdřív jsem se chtěl podívat na [Mapu hlavních povodí České republiky](#) [8]. Ta je, ačkoliv uložena v PDF, tvořena ohavným rastrovým obrázkem, který je velice málo srozumitelný (malé rozlišení). Takže takto tedy ne. Dávám ministerstvu ještě jednu šanci (přece jen to byl jen obyčejný obrázek) – a otevírám wordovský dokument s názvem [Česká biopotravina roku](#) [9]. Otevřít lze bez problémů, a přestože mám jisté výhrady k uspořádání dokumentu (ale za to formát nemůže), považuji ho za dobře použitelný.

Ministerstvo zdravotnictví

Zatímco u „zemědělců“ moc dokumentů nenajdeme, na ústředí resortu zdravotnictví jich je naopak tolik, že z toho mám až pocit, že pro samé psaní už nemůže úřad stíhat nic dalšího. Oblíbenými formáty jsou zde RTF a MS Word, v malé míře najdeme i PDF.

V nynějších vedrech se každý rád zajde vykoupat. Ministerstvo poskytuje řadu dokumentů, které by měly zájemci o venkovní koupání pomoci. Vybírám dokument s názvem [Sinice](#) [10]. Důvod je zřejmý, a zřejmé také je, co očekávám. Bohužel, již pokus otevřít dokument přímo z webu je neúspěšný. Server totiž jako typ oznamuje `application/doc`, což je typ neznámý jak mně, tak i Konqueroru. Není k nalezení ani v souboru `/etc/mime.types`, takže není divu, že prohlížeč neví, co s ním má udělat, a zoufale se dotazuje. OpenOffice.org Writer naštěstí soubor načte a zobrazí. Příšernou prezentační kvalitu dokumentu (i několika dalších, které jsem si z tohoto webu stáhl) lze s přimhouřenýma očima odpustit, ale evidentní chybu v nastavení serveru nikoli. Spíš než na počet poskytovaných dokumentů by se na ministerstvu měli zaměřit na to, aby vše fungovalo, jak má.

Ministerstvo dopravy

Zde je situace podobná jako na ministerstvu zdravotnictví – tedy co se týče používaných formátů. Počet dokumentů je zde poněkud nižší. Překvapující je ovšem to, že ačkoliv ministerstvo poskytuje texty svých vyhlášek (v RTF), neodkazuje na oficiální verze vydané ve sbírce zákonů (jsou uloženy na ministerstvu vnitra). Sice jsem si toho všiml i u jiných ministerstev, tady to bylo snad nejviditelnější. Zkusil jsem otevřít [Výroční zprávu o činnosti v oblasti poskytování informací za rok 2003](#) [11]. Byla ve formátu pro Word (k dispozici je také jako RTF), a o někdejších zkušenostech s dokumentem obsahujícím podmínky veřejné soutěže na elektronické mýtné jsem byl předem skeptický. Obavy ale nebyly na místě, testovaný dokument se v OpenOffice.org otevřel a byl v naprostém pořádku.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Dočkáme se mixu PDF a MS Wordu. Docela tragikomická situace nastane, když člověk navštíví stránku Věstníky. Tak ho totiž přivítá možnost volby mezi oběma uvedenými formáty. Každého rozumného člověka by napadlo, že každý z věstníků tedy bude dostupný rovnocenně v obou formátech. Ale chyba lávky. V PDF je k dispozici jen polovina dokumentů. Proč? To byl někdo líný obětovat pár kliknutí či stisků kláves k převodu těch zbývajících čtyřiceti souborů?

Volba padla na [Věstník 7/2005](#) [12], konkrétně ve verzi PDF. KPDF a XPDF s ním nemají sebemenší problémy, v KGhostView na některých stránkách porůznu přetékaají texty do druhého sloupce – text je však stále dobře čitelný. Proto mohu říci, že je zvolený dokument rozumně použitelný.

Ministerstvo spravedlnosti

Tady jsem narazil na něco, s čím jsem ani nepočítal. Nejenže se tu vyskytuje mix PDF, MS Wordu a RTF, ale máme tu i „extrabuřt“. Zná někdo soubor s příponou `.fo`? Já tedy ne, aspoň ne do

této chvíli. Je to totiž zvláštní XML soubor, používaný aplikací 602XMLFiller. Tak nevím, co si o tom myslet. Používání XML jako formátu pro výměnu dat považuji za rozumné, ale tady se jedná o formát jedné (pokud vím) proprietární aplikace, tedy nic univerzálního.

Choval jsem se, jako bych chtěl [zapsat do obchodního rejstříku](#) [13] společnost s ručením omezeným. Zkusil jsem obě možnosti, tedy PDF i RTF. Nejprve k RTF: formulář se úspěšně otevře, lze s ním pracovat, i když nevypadá úplně nejlépe. V PDF se otevře v KPDF a XPDF. KGhostView zobrazí pouze prázdné zelené listy. Nevím, v čem je problém, ale prostě to tak je.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ačkoliv jsem se obával nejhoršího (na základě svých neúspěšných pokusů komunikovat s MPSV elektronickou cestou), překvapení bylo spíše příjemné. Dokumenty, které jsem našel, byly pouze v PDF nebo v HTML, na jiné formáty jsem nenarazil.

Podíval jsem se na [Čestné prohlášení k žádosti o prominutí penále z dlužného pojistného na sociální zabezpečení](#) [14], samozřejmě v PDF. Nebyly s ním žádné problémy, zobrazilo se velice pravděpodobně tak, jak mělo.

Ministerstvo životního prostředí

Na webu MŽP potkáme upozornění, že probíhá jeho přestavba. Ta je určitě zapotřebí – nejen proto, že je zatím rozdělen na dvě nekonzistentní části (vlastní web a informační službu MŽP), ale i kvůli tomu, že v každé z těchto částí najdeme jiné druhy dokumentů. Zatímco v „informační službě“ najdeme dokumenty PDF, základní web hýří formáty pro balík Microsoft Office. Tak doufejme, že se to v rámci přestavby změní k lepšímu.

Zákon o odpadech ([http://www.env.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/D639E197181A80C8C125653700310748/\\$file/OL-zakon_o_odpadech-20040810.doc.doc](http://www.env.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/D639E197181A80C8C125653700310748/$file/OL-zakon_o_odpadech-20040810.doc.doc)), poskytnutý – jak jinak – jako dokument Microsoft Wordu, načtl OpenOffice.org zcela v pořádku. Co ale v pořádku nebylo, byly tabulky. Ty jsou totiž vytvořeny naprosto nevhodným způsobem, ve stylu „psací stroje“, a jsou zcela zborcené, takže jim nelze bez dalších zásahů do dokumentu porozumět. Zlozvyky z psacího stroje ostatně postihují celý dokument, proto se člověk s vhodně nastaveným programem může dočkat ještě dalších překvapení. Zde tedy vidíme, jak to vypadat nemá.

Vítězem se stává...

Ne, tak jednoduché to bohužel nebude. Totálně propadlo ministerstvo průmyslu a obchodu, jehož stránky mi zůstaly nedostupné, přestože jsem se tam zkoušel dostat několik dní. Jinak nikde jinde to nelze označit za kritické. Ačkoliv byly použité formáty všelijaké, se sadou programů dostupnou ve Fedora Core 4 šlo zobrazit všechny testované dokumenty.

Zajímavou věcí jsou chyby v identifikaci MIME typů dat v HTTP hlavičkách odpovědí na požadavky na dokumenty. Pokud občan použije webový prohlížeč, který ignoruje standardy a jako identifikaci typu používá (chybně) příponu dokumentu, bude mu identifikace v daných případech fungovat správně a prohlížeč zvolí vhodný program k otevření. Jinak tomu ovšem bude v případě použití prohlížeče, který se řídí obecně platnými standardy – ten (zcela logicky) nebude schopen zavolat správný program na otevření dokumentu, neboť ho z chybně určeného typu nezjistí. I když se to přímo netýká formátu, považuji tyto chyby za velmi hrubé.

Jmenovat jednoho vítěze nelze. Vyzkoušel jsem velice málo dokumentů, aby z toho šly vynášet nějaké soudy. Z uváděných informací si každý jistě svůj obrázek udělá. Naopak nejhorší ministerstvo označit mohu – ano, je to ministerstvo zdravotnictví (MŽP nechám zatím na pokoji, třeba se s dokončením přestavby webu vyřeší i problémy s dokumenty – které rozhodně nejsou kosmetické). Rozhodně by neškodilo, kdyby spolu jednotlivá ministerstva více komunikovala, a ty nejlepší praktiky aby se rozšiřovaly tam, kde jsou nějaká bolavá místa. Mohlo by se to klidně dít pod taktovkou ministerstva informatiky, nejenže to má přímo ve své náplni, ale také dokazuje, že si s datovými formáty dobře poradí.

Odkazy

- [1] http://www.micr.cz/files/298/Koncepce_pro_roky_2004-2006_uprava.pdf
- [2] http://www.mvcr.cz/odbor/bezp_pol/dokument/vlastzak.doc
- [3] http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FinanacniZpravodaj04_cast1_2005.pdf.pdf
- [4] <http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/default.asp?id=11631&ido=8517&idj=1&amb=1>
- [5] <http://www.army.cz/reforma/text/koncepce.doc>
- [6] <http://www.mkcr.cz/download.php?id=474>
- [7] http://www.mmr.cz/upload/1090601156zakon_40_41.pdf
- [8] http://www.mze.cz/attachments/hlavni_povodi.pdf
- [9] http://www.mze.cz/attachments/Ceska_biopotravina_roku_2004.doc
- [10] http://www.mzcr.cz/data/c1557/lib/www2005__Sinice.doc
- [11] <http://www.mdcr.cz/NR/rdonlyres/AE9BFF14-42B6-415E-B8BE-EBC44721741D/0/vzp2003.doc>
- [12] <http://www.msmt.cz/Files/PDF/MSMT14072005.PDF>
- [13] <http://portal.justice.cz/ms/ms.aspx?j=33&o=23&k=2299&d=47038>
- [14] <http://www.mpsv.cz/files/clanky/1354/prohlaseni.pdf>

***

Reklamní nabídky www.praceabc.cz

Pozice: systémový správce / technik HW a SW [ABC00525]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Verification and Validation Engineer – mobilní komunikace [2000]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Vývojář síťových technologií pro research team [2098]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Programátor C/C++ na Unixu – několik volných míst! [2011]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Programátor PHP/SQL [ABC00520]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Software Engineer – telekomunikace [2072]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Správce systému [1]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Systémový specialista – Unix [1869]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Configuration Engineer [1868]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Linuxový specialista [ABC00511]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Moravskoslezský

Pozice: Tester aplikací na Linuxu – poslední 2 volná místa i pro absolventy! [1763]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Programátor C/Unix – letecký průmysl (3 volná místa) [2076]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Technická podpora pro zahraniční zákazníky [2069]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Administrátor UNIX [1756]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Programátor C++/Unix – i pro absolventy [1730]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Programátor C/C++ – Windows a Unix (i pro absolventy) [2066]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Architekt infrastruktury ? Linux, aplikační web servery [PCAIFC]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Programátor C/C++/Linux – i pro absolventy! [2057]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Junior programátor C++/Unix – na zaškolení! [2014]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Verification and Validation Engineer [2001]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Rozhovor: Richard Stallman

Redakce

Richard Stallman, zakladatel hnutí GNU a neúnavný bojovník za občanské svobody, odpovídal na otázky čtenářů portálu AbcLinuxu.cz. Stallman v rozhovoru mimo jiné mluví o nedemokratičnosti Evropské unie a základních svobodách, které by měl každý software poskytovat. Rozhovor zprostředkoval Matej 'Yin' Gagyi [1]. Díky.

Poznámka redakce: Při čtení rozhovoru mějte prosím na paměti, že ačkoliv to z různých materiálů na těchto stránkách nemusí být okamžitě zřejmé, existuje výrazný rozdíl mezi termíny GNU/Linux a Linux. Zatímco Linux je pouze jádrem, GNU/Linux je kombinací GNU systému a linuxového jádra, které dohromady tvoří operační systém. Když jsou distribuce GNU/Linuxu nazývány „Linux“, je tím maskována skutečnost, že se ten operační systém skládá z GNU programů a utilit a linuxového jádra (a proto by takto být nazýván neměl). Více informací v článku [Co je to Linux \[2\]](#) nebo na webu [gnu.org GNU/Linux FAQ \[3\]](#) (anglicky).

* Otázka: Mnohé západní společnosti se účastní (nebo budou účastnit) projektů, jež budou čínské vládě pomáhat přidusit první známky svobody, které s sebou přináší internet. Co si myslíte o tom, že je svobodný software využíván k boji proti demokracii?

▷ **Odpověď:** Bojovat proti demokracii a občanským svobodám je zlé, ať už s počítači nebo bez nich, se svobodným nebo proprietárním softwarem. Nicméně, kdybychom se tomu pokoušeli zabránit stanovením omezení pro určitý software, byli bychom sami proti sobě a bylo by to škodlivé. Stejně jako by bylo škodlivé bránit ze stejného důvodu používání židli a papíru. Je nepravděpodobné, že by čínská vláda dodržovala jakákoliv omezení, která jí budou stát v cestě. Tento příklad ilustruje bezohlednost obchodu. Největším politickým problémem naší doby je moc, kterou mají velké podniky. A je to vidět i na Evropské unii. Evropská unie funguje extrémně nedemokraticky; umožňuje úředníkům, většinou nevoleným, aby rozhodovali o zákonech, které veřejnost nemůže nikdy zvrátit.

Nedávná bitva kvůli patentům na software je ilustrací tohoto mnohem většího problému. Megakorporace měly koupený direktoriát Vnitřního trhu od samého počátku. Ministři Nizozemí a Německa podporovali patenty na software navzdory výslovným instrukcím svých parlamentů, aby to nedělali. Parlamenti v Dánsku a Polsku byly zastrašovány hrozbami, že dojde k přesunutí nebo přerušení určité činnosti velkých podniků. Tito ministři nemohli změnit zákony ve svých zemích, ale mohli hlasovat v Radě ministrů pro přijetí direktivy o patentech na software, kterou by pak jejich země byly přinuceny přijmout. Tomuto pokusu o nastolení patentů na software v Evropě nakonec zabránil samotný Evropský parlament. (Megakorporace se určitě pokusí o jiný způsob, jak dosáhnout svého.) Evropská unie bude dobrá, pouze pokud bude demokratičtější, což znamená odolná vůči moci obchodu. Jinak se stane nástrojem, který bude Evropu přibližovat Číně.

* Otázka: Za jak dlouho očekáváte, že se projekty jako Hurd, Mach nebo L4 usadí na počítačích běžných uživatelů?

▷ **Odpověď:** Nevidím do budoucnosti – moje křišťálová koule je zamlžená. Dnes i všechny ostatní dny. Mohu však říct toto: Hurd se bude vyvíjet rychleji, pokud s tím pomůžete.

* Otázka: Jak vidíte budoucnost operačních systémů? Řekl byste, že se velké společnosti (Microsoft, Apple, ...) přizpůsobí/podřídí trendu svobodného softwaru?

▷ **Odpověď:** O budoucnosti operačních systémů z technického hlediska moc nepřemýšlím. Nepředpokládám, že by Microsoft nebo Apple nějakým všeobecným způsobem a dobrovolně podporovaly svobodný software. Ale těší mě, když vidím, že se Microsoft přesouvá více k poskytování služeb, protože to znamená, že všeobecné přijetí svobodného softwaru by jej nezničilo. Takže nemusí náš úspěch vidět jako svou totální porážku. Naším cílem není skoncovat s Microsoftem, ale

skoncovat s nesvobodným softwarem. Dokáže-li se Microsoft přizpůsobit světu svobodného softwaru, měl by méně důvodů pro boj se svobodou. Žádné známky takových účinků však samozřejmě zatím nejsou.

* Otázka: Jakým způsobem podle vás ovlivňují myšlenky GPL oblasti nesouvisející s vývojem softwaru?

▷ **Odpověď:** „Myšlenkami GPL“ je patrně myšlen copyleft – licenční technika povolující upravené verze, ale vyžadující, aby měly stejnou licenci jako verze původní. GNU Free Documentation License, která je také copyleftovou licenci, je používána pro softwarové manuály a Wikipedii. Další copyleftové licence jsou využívány pro jiné práce, včetně hudby a umění.

* Otázka: Myslíte, že nedávné otevření zdrojového kódu Solarisu nebo přechod Mac OS X na x86 by mohlo zpomalit nárůst počtu uživatelů GNU/Linuxu?

▷ **Odpověď:** Kvůli slovu „otevření“ na tuto otázku nemohu odpovědět. Je pravdou, že Sun vydal Solaris (nebo alespoň jeho část) jako svobodný software. Nazývat to „otevření“ by však v důsledku znamenalo nazývat svobodný software „open source“. Kdybych na tu otázku odpověděl, dělal bych to také.

Nemůžu vám přikazovat, co říkat, ale já nebudu svobodný software nazývat jinak než „svobodný software“ – takže musím odmítnout na tuto otázku odpovídat. Nic si z toho nedělejte, o moc nepřicházíte, protože já bych k té otázce stejně neměl moc co říci. To proto, že já se nesoustředím na to, kolik lidí bude letos nebo příští rok GNU/Linux používat. Pro mě je to vedlejší záležitost. Cílem hnutí svobodného softwaru není úspěch a popularita. Naším cílem je zavedení svobody pro uživatele počítačů – osvobození kyberprostoru a jeho obyvatel. Svobodný software dává uživateli čtyři základní svobody: provozovat program, zkoumat a měnit program, redistribuovat program, distribuovat upravené verze.

Nesvobodný program svému uživateli tyto základní svobody upírá; udržuje uživatele rozdělené a bezmocné. To je nespravedlivé a antisociální. Cílem hnutí svobodného softwaru je zastavit tuto nespravedlnost. Popularita svobodného softwaru tomuto cíli pomáhá; kdyby vše ostatní bylo v pořádku, dalo by se říci, že čím více uživatelů svobodného software, tím lépe. Ale někdy není vše ostatní v pořádku. Například mnozí distributoři GNU/Linuxu jej popularizují přidáváním nesvobodných programů. V takovém případě zvyšují popularitu tím, že na cestě za svobodou jedou objíždějí. Takže když se příliš soustředíte na popularitu jako cíl, vede to vždy k problémům.

* Otázka: Je rozmanitost produktů svobodného softwaru dobrá, nebo špatná? Pomáhá s dosažením lepších výsledků, nebo brání vývoji tříštěním sil?

▷ **Odpověď:** Může to být obojí a někdy obojí najednou. V určitých případech by mohlo být možné říci „X je zbytečnou duplikací Y“ nebo „Jsem rád, že vyvinuli X, protože je o moc lepší než Y“. Ale nevím, co bych o takových případech řekl obecně.

Mají-li lidé svobodu zvolit si svůj projekt, bude občas docházet k duplikaci úsilí, znovuvytváření něčeho, co je již dostatečně dobré. Tomu se nedá vyhnout. Mohli bychom si představit svět, ve kterém by práce všech byla koordinována, aby nedocházelo k duplikacím, ale to by byl svět centrálního plánování jako v Sovětském svazu, ne svobodný svět. Jedním z neškodných způsobů, jak omezit nechtěné duplicity, je zlepšovat povědomí o existujících balících svobodného softwaru, aby je lidé našli místo duplikování. Adresář svobodného softwaru – <http://www.gnu.org/directory> [4], obsahuje přes 4000 užitečných softwarových balíků, z nichž každý může běžet na zcela svobodném GNU/Linux systému.

* Otázka: Je GPL pragmatická, nebo idealistická? Berete ji spíš jako závazný právní dokument (který má pod hrozbou sankcí přimět někoho k jejímu dodržování)? Nebo ji spíš berete jako určitý manifest, apel na uživatelovo svědomí a morálku a její porušení by tedy mělo být viděno jako neetické jednání, bez účasti soudů?

▷ **Odpověď:** GPL je pragmatickým způsobem, jak dosáhnout ideálu svobody spolupráce (viz <http://www.gnu.org/philosophy/pragmatic.html> [5]). Je právně závazná a její dodržování bylo mnohokrát vynuceno FSF a dalšími držiteli copyrightu.

* **Otázka:** Existuje něco, čo ste pre slobodu softvéru a ľudí neurobil, a chceli by ste?

▷ **Odpověď:** Omezíme-li otázku pouze na věci, o kterých vím, jak je dělat, pak je odpověď ne, protože už teď dělám vše, co je v mých silách. Samozřejmě si přeji, abych mohl dělat více. Svoboda dostává v současnosti na frak všude na světě. Vláda Spojených států aktivně podněcuje vlády jiných států k odebírání svobod a zavádění dalších vládních omezení a sledování – obyčejně uvádějí jako důvod terorismus, ačkoliv nejhorší terorismus páchají vlády a hlavně ta Spojených států. Rád bych to zastavil a obnovil demokracii a lidská práva ve své vlasti, ale nevím jak.

* **Otázka:** Připouštíte existenci situací, ve kterých není vhodné svobodný software používat?

▷ **Odpověď:** Když používáte svobodný software, znamená to, že máte svobodu spolupracovat a svobodu ovládat svůj počítač. Nedovedu si představit, jak by tato svoboda mohla být „nevhodná“. Nic vás nenutí kteroukoliv z těch 4 svobod využívat, takže to, že je máte, vám nemůže uškodit. Všechn software by měl být vždy svobodný. To neznamená, že všechny software musí být nabízen veřejnosti. Vyvinete-li program a používáte-li ho sám, jde o svobodný software, protože každý uživatel (je jen jeden, vy) má ty 4 svobody. Máte svobodu program redistribuovat, ale nemusíte.

* **Otázka:** Jak se rozhodujete, která záležitost stojí za to, abyste ji podporoval na stallman.org [6]? Jak si například ověřujete pravdivost tvrzení o záležitosti, o které máte informace jen nepřímé/z druhé ruky?

▷ **Odpověď:** Mé politické hodnoty – svoboda, rovnost, demokracie, činnost vlády ke snížení chudoby a utrpení a ochrana budoucnosti lidstva – pocházejí z Americké revoluce, Francouzské revoluce, amerického liberalismu, který byl vidět v domácí politice Franklina D. Roosevelta, Johna Kennedyho a Lyndona Johnsona, a hnutí za ochranu životního prostředí. Všechny konkrétní záležitosti posuzuji s ohledem na tyto hodnoty. Noam Chomsky a další mi pomohli si uvědomit, jak moc se od těchto hodnot odchyluje zahraniční politika Spojených států.

Ověřování tvrzení v článcích je jiná věc. Mám-li o nějakém tvrzení v článku pochybnosti, mohu si jej ověřit tak, že požádám pomocníky, aby vyhledali jiné zdroje. Ale nemohu si dovolit dělat to příliš často. Snažím se to dělat, zatímco více než naplno pracuji pro hnutí svobodného softwaru. Články, na které odkazuji, jsou obvykle buď zprávy organizací, kterým důvěřuji, například Amnesty International, zprávy od očitých svědků nebo články z renomovaných novin. Tyto noviny mohou být tendenční, ale to se většinou projevuje tím, co vynechají. Myslím, že se můžeme spolehnout na konkrétní fakta, která přinášejí. Někdy odkazuji na články, ve kterých jiní hodnotí zprávy nebo prezentují své názory. Nemám obecně čas na zkoumání jejich faktických tvrzení, takže se snažím posoudit, jestli si dávají záležet na faktech, jestli mají sklon k přehánění, jestli mluví správně o věcech, o kterých vím odjinud a tak dále.

Odkazy

- [1] <http://www.abclinuxu.cz/Profile/2889>
- [2] <http://www.abclinuxu.cz/clanky/recenze/co-je-to-linux>
- [3] <http://www.gnu.org/gnu/gnu-linux-faq.html>
- [4] <http://www.gnu.org/directory>
- [5] <http://www.gnu.org/philosophy/pragmatic.html>
- [6] <http://stallman.org>

***

Patchsety pro kernel

Robert Krátký

Pokud si chcete zkompileovat své vlastní jádro, můžete jeho funkce rozšířit nejen pomocí samostatných patchů, ale i ucelenými sadami patchů, které vývojáři z různých důvodů připravují.

Vanilla kernel

Čas od času vydá Linus Torvalds novou verzi tzv. **vanilla** [1]jádra [2] (a ta se objeví na kernel.org [3]). Toto vanilkové jádro by mělo být v rámci možností stabilní. Obsahuje funkce, které prošly několika stupni kontrol, podrobným testováním a ověřováním. Vanilla jádro je však většinou jen základ, na kterém distribuce a jednotlivci stavějí svá vlastní jádra. Jsou pro to dva hlavní důvody:

1. Vanilla jádro je, ač plnohodnotné, funkční a otestované, z určitého úhlu pohledu přeci jen trochu chudé na nejnovější funkce. Je to dáno skutečností, že mnohým novým funkcím trvá poměrně dlouho, než se do hlavního jádra probijí. Vývojáři je vylepšují, testují a připravují k začlenění do oficiálního jádra. Než se tak však stane, musí být do vanilla jádra přidávány formou **patchů** [4]. Distribuce, které chtějí tyto nové funkce svým uživatelům nabídnout, je proto musí do jádra doplnit.
2. Tato situace se trochu změnila (záměrně neříkám zlepšila, protože to je otázka názoru) po ukončení vývojové řady 2.5 a vydání stabilního jádra 2.6. Doposud bylo zvykem, že jádro se sudým číslem na druhé pozici (např. 2.2.11, 2.4.7, 2.6.0) bylo považováno za stabilní a jedinými změnami v něm byly opravy chyb. Veškerý převratný vývoj probíhal v řadě s lichým číslem (2.3, 2.5). Avšak po uvedení jádra 2.6.0 nebyla žádná vývojová řada 2.7 založena a vývoj od té doby probíhá v rámci stabilní řady. Jak je asi zřejmé, označení stabilní už není v této situaci tak docela na místě. Počítá se s tím, že obyčejní uživatelé budou mít nainstalována jádra z distribucí, která jsou vyladěná, obsahují nejčerstvější opravy chyb a nestabilita jim nehrozí. Proto jsou v této tzv. stabilní řadě prováděny změny, které občas způsobí nemalé zemětřesení.

Patchsety

Patchset je v překladu sada patchů. V tomto článku však budu termín patchset používat výhradně ve smyslu sady patchů, která je s větší či menší pravidelností a pod určitým názvem připravována za nějakým specifickým účelem. Tím účelem může být větší stabilita, bezpečnost, nové funkce, alternativní komponenty nebo třeba specializace na určitý druh hardwaru. Chcete-li tedy pro svůj systém používat vanilla jádro, je vhodné jej s pomocí různých patchsetů rozšířit (nebo zmenšit). Nejde-li vám o funkce, tak alespoň o opravy, které už nestihly zařazení do hlavního vanilla jádra. Představme si tedy několik zajímavých patchsetů. Snažil jsem se vybírat jednak podle pravidelnosti jejich aktualizace (nemá cenu se zabývat patchsetem, který sice nabízí úžasné věci, ale aplikovat jej lze pouze na tři měsíce staré jádro) a také podle zaměření – abychom měli přehled co nejrozmanitější.

stable

Tento patchset rozhodně stojí za zvážení. Jeho historie je poměrně krátká. Začali ho připravovat vývojáři Greg KH a Chris Wright, kteří jsou Linusi Torvaldsovi velmi blízko. Patchset je částečnou odpovědí na nižší stabilitu vanilla jader v řadě 2.6, která je způsobená zmiňovaným vývojem probíhající přímo v ní. Bližší informace o založení patchsetu a jeho cílech a pravidlech najdete v článku [Jaderné noviny 303](#) [5]. Příslušné patche najdete ve stejném adresáři jako vanilla jádra. Některé z patchsetů popisovaných níže už -stable obsahují. Budete-li některý z nich používat, není nutné jej na vanilla jádro aplikovat.

mm

Jedná se o vývojářský patchset Andrew Mortona. Andrew je při vývoji řady 2.6 pravou rukou Linuse Torvaldse, a -mm je proto jasně definovanou součástí vývojového cyklu. Všechny změny a nové funkce jsou nejprve začleněny do -mm. Teprve když Andrew usoudí, že se jim dostalo dostatečného testování a považuje je za kvalitní, předá je do hlavního jádra Linusovi. Tento patchset je tedy sice naplněn těmi nejnovějšími věcmi, ale jeho stabilita rozhodně není zaručena. Dochází v něm k divokým změnám a neexistuje záruka, že je-li něco součástí -mm, stane se to i součástí vanilla jádra. Patch si můžete stáhnout přímo z hlavní stránky kernel.org. Stručná informace je na [The -mm patches to the Linux kernel](#) [6].

ac

Alan Cox je jedním z nejznámějších vývojářů jádra. Působil jako správce stabilní řady 2.0 a i nadále se angažuje. Jeho -ac patchset plnil v době řady 2.4/2.5 funkci podobnou té, kterou nyní zastává patchset -mm. V současné době je však -ac patchset zaměřen na drobné opravy, které Alan považuje za důležité. Vzniká tak sada patchů, které mají ve většině případů za cíl vytvořit stabilnější jádro. Chcete-li vyzkoušet vanilla jádro, -ac patchset mu rozhodně neublíží, spíš naopak. Najdete v Alanově adresáři na kernel.org: [/pub/linux/kernel/people/alan/linux-2.6](#) [7].

ck

Patchset Cona Kolivase patří k těm uznávaným a oblíbeným. Obsahuje několik různých doplňků, které zlepšují výkon desktopového systému. Jeho součástí je vždy patchset -stable, takže kromě vyladěného a výkonného jádra získáte i aktuální opravy chyb. Před nějakou dobou začal Con vydávat svůj patchset i ve verzi optimalizované pro použití na serveru. Stránka s popisem patchů, které jsou do sady zařazovány, je [Kernel patch homepage of Con Kolivas](#) [8]. Con dříve připravoval patchsety i pro jádra řady 2.4. Jejich správu teď převzal Eric Hustvedt a aktuální patche můžete nalézt na adrese <http://www.plumlocosoft.com/kernel/> [9].

cko

Jde o patchset Cona Kolivase, který je vylepšen o několik dalších funkcí. Těch věcí, které jsou na -ck nabaleny, je vlastně docela dost, a proto také název -cko (-ck overloaded). Ačkoliv základem -cko je -ck, je v něm začleněn i celý -ac patchset. Kromě toho například ReiserFS4, SHFS nebo fbsplash. Pokud hledáte opravdu „nadupaný“ patchset, tak -cko je jedním z nich. Domovská stránka: <http://kem.p.lodz.pl/~peter/cko/> [10].

Další nadupané patchsety

Je jich hned několik. Kvalita se liší verzi od verze, ale základem je vždy snaha o dobrý výkon (především na desktopu), podporu nového hardwaru a doplnění zajímavých funkcí. Vyzkoušejte třeba [nitro](#) [11], [love](#) [12] nebo [vivid](#) [13].

tiny

Na rozdíl od předchozích patchsetů, které funkce přidávaly, -tiny se zaměřuje spíše na zmenšování jádra. Jeho hlavním cílem je snížit spotřebu paměti i diskového prostoru. Kromě toho (přeci jen) doplňuje několik funkcí, které pomáhají s provozováním na malých systémech. Shrnutí hlavních vlastností patchsetu najdete na [The Linux-Tiny Tree](#) [14].

grsecurity

Bezpečnostní rozšíření jsou tématem tohoto patchsetu. Potřebujete-li jádro zabezpečit proti útokům, vybavit se nástroji na jejich odhalování nebo jen zjistit, jaké jsou možnosti ochrany, přečtěte si více

o patchsetu grsecurity. Množství informací (ne jako u většiny ostatních patchsetů) je na stránkách grsecurity.net [15].

QoS, Netfilter

Určený především pro routery. Patchset s označením -qnet obsahuje funkce využitelné při nastavování podmínek síťového provozu. Více informací hledejte na <http://kem.p.lodz.pl/~peter/qnet/> [16], Freshmeat: QoS and Netfilter patchset [17] a netfilter.org [18].

Standardní patchsety

V rámci vývojového cyklu stabilních jader jsou vydávány patchsety, které jsou označovány jako -pre a -rc. Jejich úkolem je zpřístupnit ke snadnému testování změny a novinky, které jsou chystány pro nové vydání vanilla jádra. Kromě toho jsou automaticky generovány i tzv. snapshoty; patchsety obsahující změny za dané období, např. týden. Nejsou určeny pro normální používání, může se stát, že ani nepůjdou zkompileovat nebo nabootovat. Všechny tyto patchsety jsou přímo dostupné z hlavní stránky kernel.org. Krátký popis -pre, -rc a -git je na [Linux kernel snapshots](#) [19].

Aplikace patchsetů

... se nijak neliší od aplikace jakýchkoliv jiných patchů. Jednoduchý příklad je uveden v popisu pojmu [patch](#) [20] ve slovníku.

Odkazy

- [1] /slovník/vanilla
- [2] /slovník/kernel
- [3] <http://kernel.org>
- [4] <http://www.abclinuxu.cz/slovník/patch>
- [5] <http://www.abclinuxu.cz/clanky/jaderne-noviny/jaderne-noviny-303>
- [6] <http://www.kernel.org/patchtypes/mm.html>
- [7] <http://www.kernel.org/pub/linux/kernel/people/alan/linux-2.6/>
- [8] <http://members.optusnet.com.au/ckolivas/kernel/>
- [9] <http://www.plumlocosoft.com/kernel/>
- [10] <http://kem.p.lodz.pl/~peter/cko/>
- [11] http://gentoo-wiki.com/HOWTO_nitro-sources
- [12] <http://www.love-sources.org/news.php>
- [13] <http://vivid.dat.pl/fallow/pub/index.php?dir=vivid-sources/>
- [14] <http://www.selenic.com/tiny-about/>
- [15] <http://www.grsecurity.net/>
- [16] <http://kem.p.lodz.pl/~peter/qnet/>
- [17] <http://freshmeat.net/projects/linux-qnet/>
- [18] <http://www.netfilter.org/index.html>
- [19] <http://www.kernel.org/patchtypes/snapshot.html>
- [20] <http://www.abclinuxu.cz/slovník/patch>

***

Reklamní nabídky www.praceabc.cz

Pozice: Podpora unixových aplikací (časté služební cesty do zahraničí) [1971]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Vedoucí vývoje v nadnárodní společnosti [1885]

Obor: IT – konzultace/management Kraj: Jihomoravský

Pozice: Administrátor [ABC00506]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Systémový specialista ? UNIX & Weblogic & Tuxedo, ref. kód: PCSUFC [ABC00459]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: C/C++ Programátor – Linux / Windows, ref.kód: PCPRRC [ABC00460]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Jaderné noviny 317

Robert Krátký

RT patch působí potíže debuggerům kernelu. Spor o implementaci inotify. Nový ovladač pro VOIP telefon Yealink USB-P1K. Do -mm stromu přichází příliš mnoho patchů. Správa BTTV a V4L. Odstranění konfigurační volby DevFS z 2.6. John Hall, autor Linux Games, bojuje s rakovinou. Boj o odstranění DevFS. Problémy s vyhledáváním IDE hardwaru. Odchylování chyb s gitem. Nový nástroj pro hlášení oops.

RT patch působí potíže debuggerům kernelu, 7 e-mailů

13. črv – 17. črv

Serge Noiraud se zeptal, jaký debugger používat pro jádra s RT patchem. Dříve používal kgdb, ale ten přestal fungovat poté, co byly v hlavním stromě provedeny nějaké úpravy spinlocků. Ingo Molnar odpověděl, že pár lidem se podařilo kgdb rozchodit tak, že ta spinlock volání prostě přejmenovali. Kus Kusche Klaus napsal, že on byl jedním z nich, a poslal odkaz na stránku popisující [jak daleko se dostal](#) [1]. Pořád naráží na nevyřešené problémy, takže otázka je stále aktuální.

Spor o implementaci inotify, 40 e-mailů

15. črv – 21. črv

Robert Love oznámil novou verzi inotify. Arnd Bergmann poznamenal, že uživatelské rozhraní je velmi podobné jako u epoll. Ale zatímco epoll je implementováno jako sada systémových volání, inotify je znakové zařízení. A zeptal se, jestli je jedno nebo druhé v něčem lepší. Christoph Hellwig okamžitě vybuchl: **Je to tak proto, že Robert a John trvají na svém příšerném rozhraní a ignorují všechny návrhy na lepší.**

John McCutchan a Robert oba odpověděli, že Christophovy návrhy zvažovali, ale společně s Andrew Mortonem se shodli, že současný přístup je nejlepší. Christoph pokračoval v nadávání a Robert se ho snažil uklidnit. Na jiném místě připojil Andrew:

Neřekl bych, že jsem někdy něco odsouhlasil a schválil. Vzpomínám si na diskuse o různých věcech a také změny určitých věcí, ale z mého pohledu je to všechno dost nejasné a mlhavé.

Rozhodně si vzpomínám, že dobře znějící doporučení ohledně věcí, které se Christophovi nelíbily, jste přesvědčivě smetli ze stolu. Ale už si nevzpomínám proč. Pochopte, že jde o složitou věc. Kvůli tomu jsem vás znovu a znovu žádal, abyste dali dohromady nějaký dokument s popisem designu nebo FAQ, které by odpověděly na tyhle časté otázky. Abychom se na to my ostatní mohli podívat a říct si „jo ahá“. Protože inotify je delikátní záležitost a standardní designy jaderných rozhraní na to moc dobře nepasují.

Takže. Ještě není pozdě. Věnujte tomu prosím hodinu a sepište FAQ o implementaci inotify, ok? Pravděpodobně si pamatujete, čeho se týkají všechny naše námítky, a já vím, že máte po ruce vysvětlení a protiargumenty. Prosím... Něco jako: otázka: Proč to používá ioctl multiplexer? odpověď: Protože ... atd... Už jsem ten patch podrobně neprohlížel několik měsíců, ale chystám se na to v nejbližší době. Ty FAQ pomohou! Až se zeptám na další věci, můžeme je aktualizovat, aby už s nimi nikdo znovu nepřišel. Víím, že to není obvyklý postup, ale inotify není obvyklá funkce.

Robert odpověděl, že takový dokument sepsal a vydal hned, jak si o něj Andrew poprvé řekl. Arnd si nemyslel, že by tento dokument 100procentně odpovídal na zmíněné námítky, a Robert doplnil, bude rád přidávat otázky a odpovědi, dokud nebudou všichni spokojeni.

Nový ovladač pro VOIP telefon Yealink USB-P1K, 5 e-mailů

18. črv – 20. črv

Henk Vergonet napsal:

Ve snaze zpřístupnit VOIP technologii i dalším členům domácnosti jsem vytvořil ovladač zařízení pro telefon Yealink usb-p1k, kterému se také říká Skype telefon. Zařízení se skládá z USB zvukové karty, klávesnice, LCD a reproduktoru. Celé vás to přijde asi na 30 Euro. Ta „zvuková karta“ je podporována klasickým ovladačem usb-audio. Můj ovladač přidává podporu pro klávesnici, LED, oznamovací tón a LCD funkce.

Do -mm stromu přichází příliš mnoho patchů, 3 e-mailů

20. črv – 20. črv

Andrew Morton napsal: Dost lidí mi v posledních několika dnech poslalo patche: díky, zatím jsou ve frontě. V -mm je toho hodně, co je potřeba zkontrolovat (brzy vydám nějaké shrnutí). Prozatím se soustředím na pročišťování diffů a changelogů, popohánění posuzovatelů, stabilizaci, testování a -jakmile dokončí svou práci správci subsystémů (Greg) – tak i začleňování. Budu také hledat věci, které můžeme vynechat – je to teď trochu moc hektické.

Správa BTTV a V4L, 1 e-mail

21. črv

Mauro Carvalho Chehab poslal patch aktualizující záznam o BTTV a V4L v souboru MAINTAINERS jádra 2.6 – v obou případech nahradil jako nový správce svým jménem Gerda Knorra.

Odstranění konfigurační volby DevFS z 2.6, 12 e-mailů

21. črv – 23. črv

Greg KH poslal patch, kterým odstranil DevFS z Kconfig, takže se nebude objevovat při konfiguraci jádra. Připojil vysvětlení, že pokud nebude příliš velkých stížností, pošle další patch, kterým DevFS odstraní zcela.

John Hall, autor Linux Games, bojuje s rakovinou, 1 e-mail

23. črv

Patrick McFarland napsal: Mému příteli Johnu Hallovi, autorovi Programming Linux Games, byl diagnostikován melanom ve fázi IV – velmi nebezpečné životu. John prosí veřejnost o příspěvek pro American Cancer Society (<http://www.acsevents.org/faf/r.asp?t=4&i=99915&u=99915-86454580> [2]). Snaží se shromáždit 1 000 USD na výzkum melanomů. Všechny peníze jdou přímo na účet American Cancer Society. V době vydání Kernel Traffic už měl John vybráno 4 325 USD. Třeba se nám podaří to dotáhnout až na 5k. *Poznámka: Nepleťte si Johna Halla s Jonem 'Maddog' Hallem, autorem několika knížek Linux „For Dummies“.*

Boj o odstranění DevFS, 36 e-mailů

20. črv – 24. črv

Greg KH poslal patch, který kompletně odstraní DevFS z jádra 2.6. Andrew Morton odpověděl: **Moc bojím.** Možná bychom to měli nechat chvíli v -mm, ať získáme představu o tom, jak moc nás budou uživatelé nenávidět a kolik jich bude.

Greg reagoval:

Nějaké stížnosti možná budou. Ale pochybuji, že by pocházely od někoho, kdo používá -mm, protože tihle lidi vědí, jak se věci v jádře mají. Už proběhlo mnoho varování o tom, že se chystá odstranění, a čekal jsem *rok*. Žádná distribuce už nepoužívá pouze DevFS (Gentoo skoro, ale nabízí uživatelům i *udev* a statický */dev*).

Andrew na to řekl:

A co když to začleníme a během následujících čtyř týdnů nás ta smršť přinutí říct „jejda, to jsme (ještě) neměli dělat“?

Arjan van de Ven navrhl na pár týdnů zrušit konfigurační volbu a zjistit, kdo si všimne. Andrew i Greg souhlasili, že to bude dobrý test. Několik lidí se přimlouvalo za ponechání DevFS kvůli množství práce vyžadované pro přechod na *udev* nebo jiné řešení. Ale další, mezi nimi i ti, kdo byli dříve proti odstranění, se vyjádřili pro. I pro ně byl přechod dost složitý, ale jak řekl Bill Gatliff

Říkám to trochu neochotně, ale vidím, že *udev* je lepší dlouhodobé řešení. Jakmile bude DevFS pryč, bude pro mě snazší si odůvodnit práci, kterou budu mít s plným přechodem na *udev*. Mike Bell se rozohněně dožadoval ponechání DevFS:

Jak je jednou DevFS venku, je pryč nadobro. Není dost dobře možné takovou věc spravovat mimo hlavní jádro. Měli byste vědět, že interní jaderná infrastruktura *udev* byla vyvíjena téměř výhradně v rámci hlavního jádra. A jak dlouho trvalo, než s tím začalo spolupracovat tolik ovladačů. Bude docela těžké se DevFS věnovat, když nebudou patche začleňovány, protože jistí lidé už se rozhodli, že DevFS není ten správný způsob. Jako příklad může sloužit rychlá a nekomentovaná smrt patchů umožňujících DevFS nad *tmpfs*. Nebo si uvědomte, jak dlouho trvalo, než se *udev* dostalo do povědomí lidí, jak dlouho už tu bylo. Lidé začali na *udev* přecházet jen díky léčbě šokem v podobě označení DevFS jako OBSOLETE (zastaralé) už v době, kdy ještě *udev* nebylo vůbec připraveno DevFS nahradit, takže nebylo ani trochu zastaralé.

Greg Mikeovi připomenul, že DevFS už mělo hlavu na špalku více než rok, a uživatelé se na jeho odchod měli připravovat. Řekl, že pokud lidi neplánovali dopředu, je to z větší části jejich chyba, když teď skončili s plným rukama práce. Mike se bránil a flamewar byl na spadnutí, ale Greg řekl:

Věnoval jsem ten čas, který bych strávil odpovídáním v této diskuzi (a dalším lidem, kteří z nějakého důvodu neradi píšou do konference, a otravují mě místo toho soukromými emaily typu „nemažte devfs“), a napsal jsem náhradu na 300 řádků, včetně všech potřebných háčeků v jádře. Pokud tohle nestačí, odpověz prosím ve vlákne s *ndeufs* patchem.

A bylo ticho.

Problémy s vyhledáváním IDE hardwaru, 15 e-mailů

21. črv – 27. črv

Alan Cox napsal:

Staré ISA/VESA systémy někdy dávají čtvrtý IDE řadič na adresu 0x1e8, 0x168, 0x1e0 nebo 0x160. Linux proto tyto adresy na x86 systémech prověřuje. Některé PCI systémy však bohužel tyto adresy využívají k jiným účelům, což uživatelům způsobuje zamrzání při bootu na minutu i více, někdy i pád. Následující patch (už je nějakou dobu ve Fedoře) nechává tyto obstarožní a obskurní ISA porty prověřovat jen na před-PCI strojích. Zdá se, že to takhle všem vyhovuje. A pokud má někdo tak podivný stroj, že by to nefungovalo, parametr *ide=* by měl pomoci. Nepřekvapuje mě, že se neobjevil nikdo, koho by se to týkalo.

Maciej W. Rozycki poznamenal: U MIPS strojů s PCI sběrnici ověřujeme ISA IDE porty pouze pokud existuje PCI-ISA nebo PCI-EISA most. To by mohlo být řešení i pro x86 a další platformy, které používají PCI.

Alan odpověděl:

Primární/sekundární ISA porty se na PC systémech objevují proto, že zařízení třídy PCI IDE jsou v režimu kompatibility, ne v nativním režimu (takže je možné spouštět staré operační systémy). Také existuje pár starších podivných případů. Kód PCI vrstvy je dost chytrý na to, aby rozpoznal, kdy PCI i ISA test nalezne stejné zařízení. A umí to dát celé dohromady tak, aby byl tento aspekt v pořádku. Ověřování třetích a vyšších portů není na PCI strojích bezpečné bez ohledu na přítomnost ISA mostů, takže bych neřekl, že to potřebujeme nějak dále komplikovat – nebo jsem něco nepochopil?

Maciej odpověděl:

Kód se mi líbí, ale přemýšlel jsem o tom, jestli by nebyl možný obecnější přístup.

Odchytávání chyb s gitem, 9 e-mailů

24. črv – 24. črv

Russell King napsal:

Při kompilaci aktuálního git stromu pro ARM vidím:

```
CC arch/arm/mm/consistent.o
arch/arm/mm/consistent.c: In function 'dma_free_coherent':
arch/arm/mm/consistent.c:357: error: 'mem_map' undeclared (first use in this function)
arch/arm/mm/consistent.c:357: error: (Each undeclared identifier is reported only once
arch/arm/mm/consistent.c:357: error: for each function it appears in.)
make[2]: *** [arch/arm/mm/consistent.o] Error 1
```

Jak zjistím, co se jinde v jádře změnilo a způsobilo tenhle problém? S BK šlo u daného souboru požádat o historii revizí pravděpodobných kandidátů a pak vyhledat sadu patchů a prohlédnout související změny. S gitem...? Nemáme historie revizí pro jednotlivé soubory, takže...

Linus Torvalds odpověděl: Ohó! Reálný příklad toho, jaké skvělé věci git umí. No, každopádně je první krok naprosto stejný jako u BK, až na to, že syntaxe je dost odlišná, a git to dělá lépe: `git-whatchanged -p arch/arm/mm/consistent.c` Jenže v tomto případě se v daném souboru nic nezměnilo během celé historie git, takže dostaneš prázdnou odpověď. Pojdme do fáze dva, ale nejprve odbočka:

Pokračoval komentářem k Russelově zmínce o historii jednotlivých souborů:

Neukládáme změny jako historie revizí souborů, ale ukládáme je tak, že chceš-li zjistit, co se stalo, je to efektivní i u jednotlivých souborů. Zatímco „anotování“ řádek po řádku efektivní není, „co se změnilo“ efektivní je. A git to ve skutečnosti zvládá lépe než BK (nebo jakýkoliv jiný software ukládající historie revizí souborů), protože „git-whatchanged“ funguje na adresářích stejně jako na samostatných souborech. A pracuje čistě s cestami, takže můžeš provést „git-whatchanged“ na souboru, který byl odstraněn, abys viděl, proč byl odstraněn. U většiny ostatních systémů je těžké zjišťovat, co se stalo něčemu, co už tam není. Zpět. Problém zjevně nevznikl kvůli změnám v tom souboru, takže historie revizí souboru nepomůže. Ale ničeho se neboj, ještě nejsme v háji. Vzhledem k tomu, že víš, že nešlo o změnu v souboru, a protože víš, co se měnilo v ARM kódu, pojmeš podezření, že na vině bude nějaký obecný linuxový hlavičkový soubor. Takže fáze 2 je: `git-whatchanged -p include/linux` (což zobrazí všechny změny v `include/linux`, ale jako patche – proto to „-p“). Spustí se stránkovaný výpis výsledků, takže na to půjdeme jednoduše a provedeme `/mem_map`, abychom vyhledali změny zmiňující `mem_map`. Třeba budeme mít štěstí. Ani tohle moc nepomůže; ale objeví se podezřivý prstík ukazující na nedávno začleněné věci kolem `sparse-mem` od Andy Whitcrofta. A už máš změnu, na kterou je možné se podívat, konkrétně „`sparsemem memory model`“, commit ID `d41dee369bff3b9dcb6328d4d822926c28cc2594`. Když se na to dívám, tak se mi zdá, že to je prostě

změna konfigurační volby. A bude to asi ta volba SPARSEMEM, která způsobila chybějící podporu DISCONTIGMEM. Ale už máš někoho, na koho můžeš svalit vinu a žádat ho o pomoc: Andy Whitcroft a Dave Hansen, které jsem dal do CC. Fázi tři bych začal s: `git-whatchanged -p mm/Kconfig arch/arm/Kconfig` ale v tuhle chvíli už máš asi dostatečnou představu, takže už ti je to jedno.

Nový nástroj pro hlášení oops, 7 e-mailů

24. črv – 26. črv

Michal Piotrowski napsal:

Představuji náš jednoduchý skript, který pomáhá s vytvářením hlášení o chybách:

<http://stud.wsi.edu.pl/~piotrowskim/files/ort/beta/ort-b1.tar.bz2> [3]

<http://stud.wsi.edu.pl/~piotrowskim/files/ort/ort-a5.tar.bz2> [4]

Proč to děláme?

Protože hodně lidí nemá čas na přípravu dobrých (se všemi důležitými informacemi) hlášení o chybách. Jak to funguje? Vytvoří soubor s informacemi o vašem systému (software, hardware, použité moduly atd.), připojí k němu soubor s oopsem a později vše odešle zvolenému správci nebo do konference. Jak můžete pomoci? Pokud se vyznáte ve skriptování v BASHi, můžete skript zkontrolovat, přidat užitečné funkce a optimalizovat. Nebo prostě pošlete nápad.

Odezva byla všeobecně kladná a různí lidé nabídli návrhy na vylepšení.

Odkazy

- [1] <http://www.ussg.iu.edu/hypermail/linux/kernel/0505.1/0700.html>
- [2] <http://www.acsevents.org/faf/r.asp?t=4&i=99915&u=99915-%2086454580>
- [3] <http://stud.wsi.edu.pl/~piotrowskim/files/ort/beta/ort-b1.tar.bz2>
- [4] <http://stud.wsi.edu.pl/~piotrowskim/files/ort/ort-a5.tar.bz2>

***

Reklamní nabídky www.praceabc.cz

Pozice: Architekt infrastruktury – Linux, aplikační web servery [PCAIFC]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Unix support engineer – projekty v zahraničí, ref. kód: PCUEFC [ABC00458]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Unix System Administrator – AIX, ref. code: PMUSFC [ABC00457]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Vývojář Server Applications on UNIX/Linux platforms [ABC00501]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Web programátor [ABC00375]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: Linux specialista [ABC00480]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Hlavní město Praha

Pozice: ZÁKAZNICKÁ PODPORA – FJ, nebo NJ [ABC00469]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: It specialist (junior) [ABC00468]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Unix system administrator [ABC00466]

Obor: IT – správa systémů Kraj: Jihomoravský

Pozice: Perl/SQL Developer [ABC00434]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Neuvedeno

Pozice: Perl Developer [ABC00433]

Obor: IT – vývoj systémů Kraj: Neuvedeno

Zprávičky

1.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

GNOME 2.12 vyjde 7.9. po šesti měsících velmi zajímavé práce. Přinese spoustu novinek, které vývojáři samozřejmě nazývají standardem budoucích desktopových prostředí. Podívejte se sami na ukázky technologie GNOME 2.12.

1.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

Firefox se dočkal rozšíření, které jej zpřístupňuje použití na místech, kde je kladen důraz na omezení aktivity uživatele na prohlížení webu (internetové kavárny, školy, knihovny). Informuje DesktopLinux.com.

1.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

Sváteční hráče by mohlo potěšit pět „návykových“ her představených na NewsForge. Konkrétně dvě logické minihry (BOXit a StroQ), síťový Scrabble a jeho méně známá varianta (JDuplicate) a dvě strategické hry (netPanzer, jRisk).

1.8.2005 *Lukáš Zapletal*

Administrátoři pozor, velmi pěkný článek o hromadných instalacích stanic s Linuxem a Windows vyšel na portálu LinuxEXPRES. Autor celou záležitost šikovně zautomatizoval.

1.8.2005 *karol matis*

Na LinuxOS.sk vyšiel veľmi zaujímavý článok Program nie je Mona Lisa, ktorý sa zaoberá autorským zákonom, GNU GPL a príčinami ich vzniku. Dotýka sa tým pádom aj softvérových patentov.

1.8.2005 *Vlastimil Ott*

Vyšla nová verze distribuce Vidalinix, jež je založena na Gentoo. Jedná se o zdařilý systém, který obsahuje mnoho softwaru, Anacondu (instalátor původně z Red Hat Linuxu), byl vydán pro tři architektury.

2.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

Kdo by zaplatil miliony dolarů za software, který vzápětí uvolní jako OpenSource? Red Hat, samozřejmě. Stalo se tak například s Netscape Directory Serverem, který položil základy Red Hat Directory Serveru [zprávička]. Pokud vás zajímá, jak prozatimní betaverze serveru vypadá, přečtěte si recenzi.

2.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

Na DistroWatch.com vyšel rozhovor s Johnathanem Riddellem z Kubuntu, který je jeho hlavním vývojářem a zakladatelem. Pokud se chcete dozvědět něco malo nejen o připravovaných novinách, neváhejte číst.

2.8.2005 *Taif*

PHRACK #63 has been just released.

2.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

Jste hladoví a nechce se vám zvedat ze židle, nebo vás otravuje objednávání jídla po telefonu? Pizza party je tu pro vás;-)

2.8.2005 *Vojtěch Hála*

Root.cz přišel s objevem, že zkratka BFU vznikla s největší pravděpodobností v české kotlině.

2.8.2005 *Daniel Kvasnička ml.*

Apple přišel s novou, značně inovativní myší. Uvidíme, jak si budou uživatelé zvykat...

3.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

Evropská komise minulý měsíc přijala návrh zákona, který umožňuje trestní postihy všech úmyslných porušení intelektuálního vlastnictví v komerční sféře. Neobvyklé na něm je to, že trestání budou uživatelé (např. ředitelé firem) narozdíl od výrobců software. Informuje CNet.

3.8.2005 *Bob Bobovich*

Úspěch Fedory pravděpodobně motivoval Novell k podobnému kroku jako učinil RedHat. Příští týden bude na LinuxWorldu v San Franciscu představen projekt OpenSuSE. Více na eweek.com.

3.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

BRR, Business Readiness Ratings, navrhovaný standard pro hodnocení připravenosti open source aplikací, byl v pondělí představen na konferenci OSCON (více o BRR). Snad akronym nepředpoví osud celého projektu;-).

3.8.2005 *Pavel Szalbot ml.*

Vyšel Damn Small Linux 1.4. Mezi novinkami najdete například nové bootovací volby pro slabší stroje, nebo vylepšené instalátory pro vybraná zařízení (USB/Flash disky, paměťové karty, diskety atd.).

3.8.2005*Vlastimil Ott*

Patrick Volkerding včera zmrazil vývoj aktuální verze Slackwaru. Můžeme tedy brzy čekat verzi 10.2. Changelog.

3.8.2005*Vojtěch Hála*

Česká pošta získala akreditaci pro vydávání elektronických podpisů a poskytování certifikačních služeb. Cena za vydání el. podpisu by neměla překročit 200 korun. První certifikační autorita má tedy konečně konkurenci.

3.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Článek na ZDNetu dle bezpečnostního průzkumu 2.5 miliónu DNS serverů označuje DNS servery za Achillovu patu internetu. Přibližně deset procent z nich je potenciálně napadnutelných technikou DNS cache poisoning a představují tak nebezpečí pro uživatele.

3.8.2005*Michal Vyskočil*

Podle The Register se Mozilla Foundation rozhodla založit společnost Mozilla Corporation, jež bude zajišťovat vývoj, distribuci a marketing pro Firefox a Thunderbird. Nadace se bude starat o ostatní projekty, například SeaMonkey.

4.8.2005*Leoš Literák*

Marek Kocan hodnotí šance Open Source databází v rozhovoru na LinuxBIZ.cz.

4.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Ofb.biz dle údajně věrohodného nejmenovaného zdroje popírá spekulace o tom, že by vývojářské nástroje pro Apple byly svázány s technologiemi DRM. Informují OSNews.

4.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Nejen studenti informatiky, kterým chybí praxe s programováním a bojí se, že si nenajdou práci, která by odpovídala jejich teoretickým znalostem;-), ji mohou získat participováním na open source projektech. Jaké výhody virtuální internista získá rozebírá článek na ONLamp.com.

4.8.2005*koca*

Na olinuxu.cz je rozhovor s Nikolausem Gebhartem, tvůrcem Irrlicht Enginu – nejoblíbenějšího enginu pro tvorbu her mezi běžnými uživateli, který je navíc Open Source. Oficiální české stránky tohoto projetku jsou irrlicht.olinuxu.cz. Škoda, že upřednostňuje Windows před Linuxem :(.

4.8.2005*Robert Krátký*

Con Zymaris bod po bodu vyvrací tvrzení, kterými James Gosling ze Sunu útočil na open source vývojářskou komunitu: To James Gosling @ Sun.

4.8.2005*Petr Šimčík*

Vadí vašemu okolí neustálé klapání vaší klávesnice? Teď je s tím konec na trh se dostala tičná klávesnice, jistě ji ocení i všichni kdo pracují dlouho do noci, k mání je i podsvícená verze. A klidně se s ní můžete i vykoupat.

4.8.2005*D-Evil*

Vyšly nové vývojářské verze X.Org (6.9 Release Candidate 0 a 7.0 Release Candidate 0). Oznámení najdete zde, k dispozici je i Changelog.

4.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Za posledních sedm měsíců se hustota chyb v linuxovém kernelu snížila z 0.17 na 0.16 na 1000 řádků kódu a byly opraveny všechny závažné chyby, říká studie společnosti Coverity. Kernel se mezitím rozrostl o cca 300 000 řádků (na 6.03 milionů). Informuje článek na DevX.com.

4.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

TheRegister píše o blednoucí slávě jazyků PHP, Python a Perl. Odkazuje se na anketu mezi 400 vývojáři z různě velkých podniků. Trend však zřejmě obrátí tlak gigantů jako Intel, Oracle či IBM, kteří do podpory PHP investují nemalé prostředky.

5.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

ČSOB začala v internetbankingu od minulého pátku podporovat prohlížeče Netscape, Mozilla, Firefox a Opera v rámci nové verze služby. Více informací přímo na stránkách ČSOB.

5.8.2005*Leoš Literák*

Jste začátečník? Napište nám, co vám připadalo na přechodu na Linux nejtěžší. Chceme vybudovat online učebnici Linuxu, vaše poznámky nám pomohou. Hledáme i další dobrovolníky.

5.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Server NewsForge popisuje nezasvěceným pochybné praktiky VIA Technologies, Inc. v souvislosti s nedávným pochybením při uvolnění open source Unichrome driverů [zprávička]. VIA se dle autora „pyšně“ kradením kódu, neochotou spolupracovat s komunitou kolem unichrome.sf.net, pravděpodobně i odbývaným vývojem driverů pro Linux...

5.8.2005*hajma*

Evropská Komise vyhlásila seznam názvů domén druhé úrovně, které nebude možné v rámci domény .eu zaregistrovat. Protestovat mohou ostatní státy do 30 dnů.

5.8.2005*BoodOk*

Příspěvek na NoSoftwarePatents.com objasňuje dění okolo odstavené domény FFII.org (Foundation for a Free Information Infrastructure)

5.8.2005*Lachmex*

Dnes jsem dokončil první beta verzi české lokalizace pro dohledový systém Nagios. Máte-li někdo zájem ji otestovat, stahujte zde. V případě dotazů, připomínek či nejasností píšete majlíka.

5.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Linux.com nabízí recenzi čerstvé verze distribuce SLAX 5.0.6. Kromě očekávaných informací v ní najdete i návod, jak si distribuci upravit podle svých představ, či zmínku o dílech od SLAXu odvozených (Whax a Kill Bill Edition).

5.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Online referenční příručka ke všem volbám dostupným ve Firefoxu a Mozilla Browseru skrz about:config je k dispozici v knihovně mozilla-Zine.

5.8.2005*Robert Krátký*

Aaron Siego, jeden z významných vývojářů KDE, se bude moci věnovat práci na KDE na plný úvazek díky firmě Trolltech: full-time kde: the company that's making it possible.

5.8.2005*Robert Krátký*

Mathias Ettrich, zakladatel KDE, napsal ve vývojářském blogu QDevBlog o tom, jak by si představoval KDE4: Some basic thoughts about KDE 4.

5.8.2005*Jan Grmela*

Na domácí stránce přehrávače Beep Media Player se objevila první testovací verze BMPx postavená na úplně nové kódové základně. Pro překlad budete potřebovat minimálně GTK 2.7.4 a Cairo 0.6.0.

7.8.2005*Leoš Literák*

Hledáme koordinátora online učebnice Linuxu. Chcete-li se zapojit do tohoto projektu, vaši pomoc určitě uvítáme.

7.8.2005*Daniel Holúbek*

Na stránce fedora.redhat.com sa už tradične objavil predbežný časový rozvrh Fedora Core 5. Vyzerá to tak, že na novú Fedoru budeme čakať do 13. Februára 2006.

7.8.2005*Petr Šimčík*

Právě vyšlo nové číslo časopisu Computer a světe div se, jeho DVD příloha i část časopisu je zaměřena na Linux apod. Na DVD najdete Ubuntu 5.04, NetBSD-office 3.4.1, DSL 1.3, většinu emulátorů win, dosu, atari a pár populárních programků pro grafiku, internet a kancelář. Více na computer.zive.cz.

8.8.2005*Robert Krátký*

Timothy Butler ve dvou článcích argumentuje kvůli licenčním důvodům proti dalšímu používání toolkitu Qt v KDE (Debate Without End: KDE and Qt Licensing a I GNU It). Eric Laffoon nesohlasí a odpovídá: Qt, the GPL, Business and Freedom.

8.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Red Hat tento týden chystá představení Red Hat Certificate System, který se stane součástí iniciativy za zvýšení bezpečnosti. Server, který Red Hat získal díky odkoupení větve Netscape Security Solutions AOL, nabídne správu a bezpečné ověřování uživatelů, technologii single sign-on používající certifikáty X.509, či LDAP a PKI technologie. Více na CMPnetAsia.com.

8.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Jak je na tom Eclipse integrované v poslední Fedoře? Liší se nějak od toho „přirozeného“? A jak velké projekty dokáže pohodlně spolknout? J2EE vývojář píše o Eclipse ve Fedoře.

8.8.2005*Robert Krátký*

MlView – Gnome XML editor se stromovým zobrazením přešel ve vývojové verzi 0.9.0 na C++ a gtkmm.

8.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Jeden spolek uživatelů Linuxu (LUG) na NewsForge ventiluje dění na svém mailing listu. Objevily se v něm totiž zajímavé „offtopic“ maily (offtopic, jelikož z Linuxu dělaly něco jiného než jen operační systém), které daly podnět k sepsání malého článku o tom, zda je Linux něco víc než jen operační systém.

8.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

nVidia by měla každou chvíli vydat nové drivery a Phoronix vydává pokračování článku o výkonu GeForce 7800GTX v Linuxu, který by s nimi měl nabýt očekávaných hodnot.

8.8.2005*Robert Krátký*

O starých technologiích, kterým open source a Linux opět pomohly na nohy, mluví článek na internetnews.com: Kept Alive by Open Source.

8.8.2005*Robert Krátký*

Do soutěže o nejlepší podvodní plavidlo přihlásili studenti z Georgia Tech University linuxovou ponorku Mongoose. Obrázky a bližší popis najdete na LinuxDevices.com.

8.8.2005*Robert Krátký*

Vznik Mozilla Corporation [zprávička] a Debian Core Consortium podnítl debaty o tom, jestli je komercializace pro open source produkty dobrá nebo špatná. Commercializing Open-Source Stirs Debate.

8.8.2005*Robert Krátký*

Další ze série přednáškových workshopů firmy Avnet se zaměřuje na operační systém Solaris. Pozvánku najdete na LinuxBIZ: iForce Workshop: Operační systém Sun Solaris.

8.8.2005*Robert Krátký*

Studie prestižní Blartner Group prokázala, že dlouhodobý vliv Linuxu může mít trvalé negativní následky na mentální zdraví subjektu: Study: Linux Exposure Causes Insanity.

8.8.2005*Michal Vyskočil*

Lidé z gentoo.org oznámili vydání nové verze 2005.1. Je dostupná na bittorentu. Na mirrorech by se měla objevit během 48 hodin.

9.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

IBM nabídne technickou podporu pro projekt Apache Geronimo a vytvoří také grafické nástroje pro jeho administraci. Big Blue si Geronima zvláště cení od květnové koupě Gluecode, jehož produkty byly postaveny právě na této open source implementaci J2EE.

9.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Zajímavý článek zabývající se estetickou stránkou tvorby open source softwaru (zvláště jeho zdrojového kódu), které přikládá stejnou váhu jako

např. správnosti, výkonnosti či preciznosti kódu, vyšel ve Free Software Magazine.

9.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

ComputerWorld či NewsForge informují o závěru konference OSCON, jenž patřil ženám, které hovořily o svém postavení v open source komunitě.

9.8.2005*Michal Čihař*

Dnes vyšla první veřejná beta verze SUSE Linuxu 10.0. K dispozici je na OpenSUSE.org. Stahovat lze přes bittorrent nebo z ftp.

9.8.2005*Michal Čihař*

Pokud používáte Windows i Linux na jednom počítači, určitě se vám bude hodit freeware Ext2 Installable File System For Windows, který zpřístupní Ext2 a Ext3 filesystémy pod Windows.

9.8.2005*Robert Krátký*

Darl McBride a SCO už si nejsou tak jistí výhrou u soudu, a proto se snaží obrátit pozornost jinam. Například k tomu, jak takový spor nahrává Windows... A GPL najednou není tak špatná. Viz rozhovor SCO softens its tone.

9.8.2005*Jozef Vondrák*

Ve článku na www.astro.cz se píše o astronomické observatoři uprostřed pouště. Pozorný čtenář si všimne, že na této fotce je vidět, jak na nořasovi běží Linux s KDE.

9.8.2005*azurIt*

Vyšla verzia 1.0 programu SAT (Simple scAnning Tool). Jde o jednoduchý a rychlý sieťový skener, ktorý sa zameriava na identifikáciu vzdialených zariadení a služieb (napríklad na základe banerov). Download.

10.8.2005*Luboš Doležel*

Vyšly nové ovladače karet nVidia ve verzi 1.0-7676 pro Linux x86 a x86-64. Pravděpodobně jedinou opravou je zlepšení výkonu karet GeForce 7800GTX. Stahujte zde.

10.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

eWeek píše o změnách ve vývoji kernelu, které přinesla řada 2.6. Hlavně se zabývá absencí vývojové větve 2.7 a pozitivy, která přinesly oddělené stromy pro nové technologie. Článek zmiňuje mj. i aféru kolem BitKeeperu.

10.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Chtěli byste napsat hru v C++ a nevíte jak začít? Zkuste se podívat na open source enginy a ná-

stroje, které vám s vývojem pomohou. Developer.com připravil krátký popis několika oblíbených prostředků k vývoji her.

10.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Koncept GPL3 by měl být připraven začátkem roku 2006. Tento počín zahájí veřejnou debatu, která o rok později vyústí ve finální verzi licence, řekl Eben Moglen, jenž ve FSF dohlíží na licence, v interview na konferenci LinuxWorld.

10.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

ArsTechnica recenzuje laptop se 64bitovým Athlonem Mobile od LinuxCertified (model LC2464). Recenze však potvrzuje, že doba 64bitových procesorů v laptotech zatím nenastala (a ATI drivery se také o mnoho nezlepšily)...

10.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Svobodný software potřebuje svobodnou dokumentaci. Tak v roce 2000 uvedla Free Software Foundation licenci FDL (Free Documentation Licence). Pro některé málo svobodná, některým zase přijde poněkud děravá a nejvíc si stěžuje komunita kolem Debianu, která už plánuje odebrání všech takto licencovaných dokumentů z příštích verzí. O FDL píše NewsForge.

10.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

OSDL přišly s novým projektem „patent commons“ (s nadsázkou patenty pro prostý lid), který zaštití jednotlivce či firmy, které slíbí, že patenty, jež vlastní, nepoužijí proti vývojářům či uživatelům open source softwaru, kteří tak díky projektu získají bezpečné útočiště.

10.8.2005*Robert Krátký*

Google zanevřel na CNet kvůli článku, ve kterém reportérka psala o soukromých věcech šéfa Google – Erica Schmidta. Všechny informace však získala vyhledáváním na Google...

11.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Říká si (neprávem?) nejmenší linuxový server, pohání ho 400MHz PowerPC procesor, k dispozici má 64MB RAM, napájení zajišťuje USB (2.0) kabel, vejde se do kapsy a běží na Debianu. Takový je BlackDog. Jen škoda, že nemá RJ-45 port.

11.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Palmsource, společnost vyvíjející PalmOS, se dohodla na partnerství se společností Montavista, která se specializuje na GNU/Linux v mobil-

ních zařízeních. Cílem dohody je zrychlení vývoje příští generace linuxových mobilních telefonů.

11.8.2005*Leoš Literák*

Na serveru LinuxBIZ najdete rozhovor s Pavlem Janíkem, známým propagátorem Linuxu a FOSS a vedoucím lokalizace OpenOffice.org. Dočtete se o jeho názoru na kampaň Get the Facts od Microsoftu a o projektu přechodu České pošty na Linux.

11.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Existuje vícero způsobů, jak při startu počítače spustit požadovaného démona, či jak je před vypnutím bezpečně odstavit. Výrobci distribucí většinou připraví inicializační skripty a článek na Linux.com vám poradí, jak si vytvořit vlastní (pokud třeba instalujete ze zdrojových kódů).

11.8.2005*Michal Čihař*

Debian začal oficiálně podporovat bezpečnostní updaty pro AMD64. Nová ohlášení již tedy budou obsahovat balíčky pro 12 architektur.

11.8.2005*Tomáš Hála*

Taky je vaše WiFi síť někdy nesnesitelně pomalá a poruchová? Na ebay.com nabízejí řešení: WiFi Speed Spray. Tina Smith ho komentuje: „It’s an amazing product, and I would not hesitate to recommend it to anyone who has a computer or would like to have a computer.“

12.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Domovská stránka jednoho nadšeného „hackera“ oplývá odkazy na výsledky vyhledávání Googlu pro zajímavé výrazy. Najít zranitelný server, který nabízí hesla administrátorů, obsahy konfiguračních souborů, zdrojové kódy CGI skriptů a další potenciální bezpečnostní rizika, není složité. Najdete svůj server?;-)

12.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Vyšel nový Gaim 1.5.0. Řeší tři vážné bezpečnostní chyby a několik menších. Q: Proč 1.5.0, když nepřidává nic významného? A: Kdo potřebuje „mikro verze“?

12.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

OSNews upozorňují na dokument, který vysvětluje některé rysy a výhody FreeBSD a kde je to možné, porovnává je s Linuxem. Nabízí tak výchozí bod pro ty, kteří chtějí zkoumat alternativy k Linuxu.

12.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Dle ComputerWire.com bylo na konferenci LinuxWorld odhaleno jedno z nejhůře střežených tajemství linuxového odvětví, totiž vznik Debian Common Core Alliance. Jedná se o dohodu mezi výrobci z Debianu odvozených distribucí (Xandros, Linspire, Progeny, Sun Wah Linux) o vytvoření společného jádra a uspořádaného plánu vydávání, jež by měla zvýšit atraktivitu Debianu v enterprise sféře.

12.8.2005*Jaromír Hradílek*

Projekt MiniSlack (minimalistická distribuce založená na Slackware) přichází s novou verzí 1.2 a novým názvem – Zenwalk Linux. Zenwalk se zaměřuje na jednoduchost, rychlost a úplnost a na 400MB ISO obrazu CD najdete nástroje pro vývoj (gcc, JRE, Perl, Python, Ruby), přehrávání multimédií (gxine, beep-media-player), kancelář (OpenOffice.org), grafiku (Gimp) a práci s internetem (Firefox, Thunderbird).

13.8.2005*Jiří Popek*

Po krátké době vyšel pDict verze 1.5.1. Vycházím vstříc některým návrhům uživatelů a nová verze obsahuje možnost volby Qt/GTK rozhraní, přehození směru překladu a indikaci nalezeného počtu výrazů. Domovská stránka byla přesunuta.

13.8.2005*Luboš Doležal*

John Carmack během QuakeConu oznámil, že zdrojový kód Quake III bude asi příští týden uvolněn pod licencí GPL.

14.8.2005*Dominik Joe Pantůček*

Po začlenění vykreslovací knihovny Cairo, přidání podpory pro nová rozšíření X11 a úpravy spousty základních přípravků vyšlo 13.8.2005 nové GTK+ 2.8. GTK+ vzniklo původně jako sada přípravků pro GIMP a dnes se používá ve velké části svobodného software. Za zmínku stojí, že GTK+ 2.8 bude použito v pracovním prostředí GNOME 2.12, které má vyjít v září. Více se dočtete v poznámkách k nové verzi.

15.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Pokud pracujete s 3D grafikou a otravuje vás čas, který zabírá renderování, zkuste si postavit vlastní renderovací farmu. Stačí několik starších počítačů, vhodně vybraný free open source software a výsledku se dočkáte daleko dříve.

15.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Součástí snad všech neodlehčených desktopů je balíček karet zpravidla obsahující karetní hru Klondike (aka Solitaire). Pokud vás zajímá, v čem se tři nejrozšířenější modifikace liší a která je nej..., přečtěte si srovnání tři Solitaire variant na NewsForge.

15.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Debian se připravuje na plnou podporu 64bitových procesorů a prvním krokem se stalo začlenění bezpečnostních update pro AMD64 do unstable verze. V článku se také dozvíte, co ještě schází, aby se Debian dal označit za AMD64 plně podporující distribuci.

15.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Projekt Debian s radostí oznamuje, že se mu dostalo podpory ve formě \$500/měsíc od organizace LinuxFund. Branden Robinson si slibuje nejen pružnější reakce na hardwarové výpadky, ale také posunutí plánování budoucnosti.

15.8.2005*Aleš Kapica*

Nevím jak vás, ale mě vždy rozveselí čtení Aktuálních virových, bezpečnostních a jiných (subjektivně) významných informací.

15.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Mohou DRM technologie najít své uplatnění v komunitě kolem FOSS? Článek na ofb.biz se zabývá možnou podobou DRM modulů v GNU/Linuxu v době, kdy dle něj nezastavitelně vyvstává potřeba legální online distribuce médií.

15.8.2005*paul*

Byla uvolněna dlouho očekávaná verze (1.3) hudebního přehrávače amaroK. Mezi nové vlastnosti patří například vyhledávání interpreta v encyklopedii Wikipedia. Více na amarok.kde.org.

15.8.2005*Robert Krátký*

Další ze série workshopů firmy Avnet se zaměřuje na DNS server Bind. Úvod, instalace, konfigurace, kontrola. Více na LinuxBIZ: Avnet workshop na téma DNS – server Bind.

15.8.2005*Ondřej Surý*

Ubuntu 5.10 Breezy Badger bude obsahovat i nové GNOME 2.12. Abyste se měli už teď na co těšit, tak jsme pro vás připravili seznam novinek v češtině, které bude GNOME 2.12 obsahovat.

15.8.2005*Vlastimil Ott*

Německý Bundestag je uprostřed volební kampaně 36 hodin bez počítačů. Nejedná se ale o nic jiného než plánovanou odstávku (i když není plánovaná na víkend). Důvod: na servery se instaluje GNU/Linux. Zdroj NetZeitung.

16.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Série CLI Magic na Linux.com se rozrostla o další část, tentokrát popisující program at vykonávající zvolené příkazy v určený čas.

16.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Všem milovníkům NetBSD je k dispozici liveCD s NetBSD 3.99.7 a KDE 3.4.2. Původně mělo sloužit jako poslední záchrana, teď toho ale umí daleko více.

17.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Po představení na LinuxTagu jsme se dočkali Knoppix 4.0 DVD. K dispozici je seznam změn poslední verze a seznam balíčků. Zatím většina ftp mirrorů Knoppix 4.0 neobsahuje, můžete ovšem zkusit také torrent.

17.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Intel, od něž se příští týden očekává představení plánu k přechodu na novou architekturu, mění měřítko pro srovnání výkonu procesorů. Klasické zvyšování frekvencí má nahradit „výkonnost za watt“.

17.8.2005*Zdeněk Štěpánek*

Na Linux Meeting Děčín 2005 stále hledáme přednášející na obsazení volných míst. V případě velkého zájmu přednášejících rozšíříme program. Na něm jsou především přednášky ze světa Linuxu a FS/OSS, doprovodný program, soutěže a večer pivo. Více info na linuxdecin.gavanet.org.

17.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Stručné (ale pro mnohé určitě poučné) seznámení s možnostmi přihlašování v Linuxu a jeho omezením nabízí článek na Linux.com. Článek je do jisté míry svázán s distribucemi vycházejícími z Red Hatu.

17.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

O používání gitu nejen pro správu zdrojových kódů kernelu se diskutuje v mailing listu kernelu. Diskusi rozvířila otázka, zda git bude podporován službami jako SF.net, což by například Linus nadšeně uvítal (mj. označil git za mnohem vyspělejší než CVS a dokonce i SVN).

17.8.2005*fipa*

Projekt linuxové distribuce Ubuntu Linux v ČR se stal členem OSS Alliance.

17.8.2005*Ivan Vyoral*

Ivo Lukačovič: „Používat na serveru operační systém bez přístupu ke zdrojovým kódům je jako sedět na sudu se střelným prachem.“ Vše na jeho blogu.

17.8.2005*Věroš Kaplan*

Pokud jste si to ho ještě nevšimli, tak Google před nějakou dobou spustil personalizovanou stránku - oproti standardní stránce umožňuje umístit další boxy s informacemi (počasí, Slashdot, apod.). V prvních verzích stránka umožňovala pouze předem definované zdroje. V současné době je možné použít k doplnění stránky i libovolné RSS zdroje - stačí si tedy najít zdroj, který exportuje svá data do RSS - třeba počasí, kurzy akcií, viry, apod. a můžete si ho umístit na titulní stránku googlu. Jednoduché a geniální.

18.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Secunia (či ZDNet) varuje před kritickou bezpečnostní chybou v produktech Adobe Acrobat (včetně Readeru) řady 5.x, 6.x, i 7.x. Linuxoví uživatelé mohou upgradovat na 7.0.1.

18.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Pokud to Sun myslí se Solaris 10 pro x86 a OpenSolaris, jenž by ho měl vyživovat, vážně, měli by se výrobci Linuxu začít strachovat. V místech, kde je Solaris na míle daleko od Linuxu, ho může dohonit a Linux pak vůči němu bude muset dohánět vlastní nedostatky. Více píše TheRegister.

18.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

PalmSource, výrobce PalmOS, který již dlouho čelí nepříjemnému trendu klesající prodejnosti PDA s tímto systémem, možná udělal správný krok, který mu přinese štěstí a třeba i zašlou slávu. Odkoupení čínského MobileSoftu [zprávička] a jeho důsledky rozebírá InformationWeek. Stane se Linux úspěšnou platformou mobilních zařízení?

18.8.2005*Robert Krátký*

LinuxBIZ přináší rozhovor s Lukášem Zapletalem, šéfredaktorem časopisu LinuxEXPRES. Lukáš hovoří o distribuci časopisu, propagaci linuxových pracovních příležitostí a zmiňuje připravovanou

novinku – elektronické předplatné. Rozhovor: Lukáš Zapletal, zaměření časopisu na firmy.

18.8.2005

Matej 'Yin' Gagyi

V článku Prof. Wangová urychluje útok na SHA-1, takže je prakticky proveditelný na internetu na serveru Crypto-world.info autor upozorňuje, že zložitost prelomenia SHA1 algoritmu (2^{69}) sa podarilo znížiť natoľko (2^{63}), že vygenerovanie falšného certifikátu je možné vykonať pomocou distribuovaných výpočtov vo veľmi krátkom čase.

18.8.2005

Peter Kotrcka

Vyšlo tretie preview CD pre Ubuntu 5.10. Obsahuje Gnome 2.11.90, OpenOffice.org 2 Beta a vlastne všetko o trochu novšie. Stahujte na FTP Ubuntu.

19.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Takže máte notebook a nemůžete nainstalovat optickou mechaniku, nefunguje 3D akcelerace pod X Window a zvuku jste si taky moc neužili, nemluvě o ACPI? Návod ke zprovoznění notebooku s Linuxem můžete najít na linux-laptop.net (nebo v sekci Hardware).

19.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Váš modrý router LinkSys WRT54G a WRT54GS můžete díky projektu OpenWrt (minimum z firmawaru a embedded Linux) proměnit v linuxový stroj. Že je to snadné a co tím získáte, si můžete ověřit v článku na Linux.com.

19.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Čínský výrobce hardwaru pro mobilní telefony a Singapurská společnost zabývající se designem PDA a smartphonů se dohodly na společném vytvoření linuxového „PDA mobilu“. Výsledkem by mohlo být vůbec první široce dostupné zařízení svého druhu.

19.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Sun míří směrem, kde je jeho veškerý software založen na open source. Důležitosti tak nabývá potřeba koordinace pro podporování nejlepší obchodních procesů a zajištění shody ve způsobech práce Sunu s open source komunitami. Více o otevření kanceláře Sunu pro open source záležitosti píše ZDNet.

19.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Po letech čekání jsme se dočkali. Zdrojové kódy Quake 3 Arena byly vydány pod GPL.

20.8.2005

Boomsoft

Firma ATI vydala novou verzi ovladačů grafických karet. Stáhnout si je můžete odsud. Byla přidána podpora jádra 2.6.12 a nových graf.karet na trhu, podrobnější informace.

20.8.2005

Vlastimil Ott

Firma IO2Technology vyvinula zařízení Heliodisplay, které nasátím vzduchu a jeho nasvětlením laserem vytváří obraz s iluzí prostoru. Připojuje se k USB portu a nemá žádné zvláštní technické nároky. Stránka výrobce je přetížena náporem zájemců. Zdroj: Novinky.cz.

21.8.2005

Jirka Fajfr

Na adrese czMug.net se rozjíždí nové diskuzní fórum, které se bude zabývat programováním na platformě .NET Framework a jejími svobodnými implementacemi Mono a DotGNU. Pomožte i vy svými zkušenostmi popularizovat tuto platformu a vytvořit novou Mono User Group

22.8.2005

Michal Křenek

The Inquirer velmi bulvárně (ve stylu FUD) informoval, že za značku Linux se bude platit. Toto je faktem, ovšem lepší rozbor, proč tomu tak je, a co nová pravidla využívání značky Linux obnáší, se můžete dozvědět v detailním rozboru na Groklaw a na LWN.net. Pokud děláte na projektu, v jehož názvu je obsaženo slovo „Linux“, budete muset projekt přejmenovat nebo si značku Linux sublicencovat (za cenu 200 USD ročně pro neziskové subjekty a až 5000 USD ročně pro ziskové). Toto se zřejmě týká i samotného AbcLinuxu.cz.

22.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Jestli vám to ještě nikdo neřekl, CVS je mrtvé. Stále se používá, ale zemřelo na nevyléčitelnou nemoc - špatnou architekturu. Náhradu za něj představuje např. systém Subversion, s nímž vás seznámí Red Hat Magazine.

22.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Zpracování a vytváření videa v Linuxu je na tom obdobně jako ostatní multimediální činnost, které není věnováno tolik pozornosti. O'Reilly Network píše o zajímavém spojení pythonovského PiTiVi a GStreameru, které slibuje lepší práci s videem.

23.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Koncept osvobozené distribuce Linspire nazvaný Freespire recenzuje server DistroReviews.com. Situaci projektu reflektuje i množství informací na

oficiálním webu, nicméně idea derivátu Debianu s kvalitní detekcí hardwaru ala Linspire vypadá slibně.

23.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Někdo nad grafickými efekty okenních správců ohrnuje nos, ačkoliv se snaží práci usnadňovat (ony ji vlastně komplikují;-)). Jelikož existují i tací, kterým s efekty práce plyne rychleji (a zřejmě jich bude více), je zapotřebí usnadnění vytvářet. KDE svým projektem Appeal ukazuje, že má jistou vizi budoucnosti (jak by měl WM vypadat)...

23.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Projekt KDE se na LinuxWorldu těšil zájmu uživatelů a autoři jsou na to pyšní. Zájem byl zvláště o novinky pro nadcházející KDE 3.5 (konec října), či KDE 4.0.

23.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Underground Desktop je distribuce založená na Debianu, která uživatele láká rychlostí a snadnou instalací. První příslib plní mnohem lépe než spousta ostatních distribucí, ale jinak má ve fázi beta ještě hodně drsné hrany. Recenzi najdete na NewsForge.

23.8.2005*Bob Bobovich*

Chcete vyzkoušet Trustix Enterprise Firewall? Licence zdarma, to za zkoušku stojí, ne?

24.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Google oficiálně představil svého IM klienta GoogleTalk. Je postaven na protokolu XMPP, což při současné absenci nativního linuxového klienta dovoluje použít např. Gaim a umožňuje hlasovou komunikaci.

24.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Srovnání nejrozšířenějších FOSS textových procesorů, totiž OpenOffice.org Writeru, AbiWordu a KWordu, se objevilo na NewsForge. Vítězem se stal editor z OO.org, ostatní za ním zaostávají jak funkcemi, tak rychlostí, nicméně se něj během několika vydání mohou dotáhnout.

24.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Jádrem kompilačního řetězce GNU/Linuxu jsou nástroje zvané autotools, které usnadňují kompilaci kódu na různých platformách a *nixových operačních systémech. Jak se vyhnout obvyklým chybám a naopak dosáhnout lepších výsledků s autotools popisuje článek na Linux.com.

24.8.2005*Vladislav Korecký*

Na serveru www.ubuntu.cz byla vystavena Ubuntu 5.04 – neoficiální příručka v češtině.

24.8.2005*Radim Krivošik*

Na LinuxEXPRESU vyšel článek s Jiřím X. Doležalem o jeho vztahu k GNU/Linuxu. Dozvíte se k čemu je podle JXD Linux dobrý, jaké jsou jeho oblíbené distribuce a spoustu dalších informací.

24.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Seznam.cz uvolňuje další technologii jako open source. Po šablonovacím nástroji Teng přichází FastRPC, který, slovy Iva Lukačoviče, je pro „hodně strukturované dokumenty lepším řešením než XML-RPC“.

25.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Recenzi Enlightenment 17 si můžete přečíst na linux-blog.org. „Věříme, že by vás z desktopu neměly bolet oči. Měl by být praktický a hezký,“ píše se na webu projektu. Autorům se daří v obou směrech.

25.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Znáte to. Jste na dovolené, všude kolem spousta nádherných (a rozlehlých) míst a ohnisková vzdálenost objektivu vašeho fotoaparátu s nimi není kompatibilní. Naštěstí existují nejrůznější aplikace, které umí spojit více fotografií v panoramatické foto. Jednou z nich, recenzovanou na NewsForge, je také Hugin.

25.8.2005*Jan Korbel*

Včera vyšla nová verze softwaru pro správu (nejen) fotografií na webu. Pokud vše půjde bez problému, Gallery 2 RC2 by měla být poslední předfinální verzí. Kód Galerie 2 je od předchozí verze zcela přepsán a engine obsahuje velký výběr vlastností dostupných v oddělených modulech. Jedna z několika kompletních lokalizací je i cs_CZ. Bugreporty budou vítány.

25.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Na webu zatím nebyla ohlášena, ale Distrowatch už linkuje novou MySQL 4.1.14. V seznamu změn a novinek se dozvíte více (velké změny se samozřejmě nekonají, chyb bylo jako obvykle opraveno docela dost).

25.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Ian Bicking se ve svém blogu věnuje srovnání dvou interpretovaných skriptovacích jazyků. Jedním z nich je ostřílený Python, druhý se do pově-

domí širší veřejnosti dostává zvláště díky kvalitním Kolejím – ano, je to Ruby.

25.8.2005

Ladislav Michnovič

Kto chce mať vlastného vypchatého tučniaka? Stačí ihla, niť, látky, vata, entuziazmus a hurá do šitia. Vzor je na stránkach <http://www.free-penguin.org/>.

26.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Používání bezpečných hesel zřejmě žádný administrátor nepodceňuje, ale co když se někdo v rámci vámi spravované sítě rozhodne poučky o počtu a typů znaků, slovnících či pravidelném obměňování hesel třeba jen částečně ignorovat? Pomocnou ruku (hlavu) vám nabídne Hydra, kterou na příkladu představuje Linux.com

26.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Pokud vás zajímá, jak funguje, z čeho se skládá, kterak se konfiguruje X Window System, existuje samozřejmě několik zdrojů, ve kterých můžete informace najít (např. LDP). Nenásilnou a ucelenou formou je předkládá také článek na Linux-DevCenter.com.

26.8.2005

Jiří Větvička

Včera byl uvolněn SUSE Linux 10.0 Beta 3 s kódovým označením Bangalore. Krom opravených chyb potěší uživatele i svou verzí pro PowerPC a experimentální podporou YUM repozitářů. Stahovat můžete na opensuse.org. Některé novinky o openSUSE se dozvíte i na portal.suse.cz.

26.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Tajemství očekávaného procesoru Cell, jenž IBM plánuje nasadit do serverů, byla zase o kousek poodhalena. Postaralo se o to uvolnění velkého množství dokumentace ze strany IBM, s níž se můžete zkráceně seznámit na developerWorks. Informoval Register.

26.8.2005

Filip Jirsák

Evropská komise vydala výzvu k veřejným zakázkám pro problematiku softwaru s otevřeným zdrojovým kódem. Text výzvy, seznam výzev s odkazem na podrobnou specifikaci, česká zpráva na MI ČR.

26.8.2005

Michal Vyskočil

Na last.fm (dříve audioscrobbler.com) vznikla nová skupina abclinuxu.cz.

28.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Richard Stallmann se ve čtvrtek vyjádřil k hádkám okolo značky 'Linux' v tom smyslu, že jen odvádějí pozornost od skutečného problému – svobody šířit a upravovat software.

29.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Mnoho linuxových uživatelů či správců se setkala s nutností nakonfigurovat (ač možná nevědomky a jen částečně) zavaděč systému, tzv. boot loader. V současné době distribuce používají zpravidla jednoho z dvojice LILO a GRUB, které můžete porovnat či začít konfigurovat díky článku na developerWorks.

29.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Unixy IBM a HP se dotáhly na současného serverového leadera Sun. Pokud tedy uvěříte jejich zprávám o hospodaření;-) Zajímá-li vás, jak si firmy „rozdělily“ jednotlivé segmenty trhu, čtete o možném sesazení Sunu z unixového trůnu na ZDNetu.

29.8.2005

Pavel Szalbot ml.

OSNews upozornily na první live CD postavené na Debian/kFreeBSD kombinaci. Jedná se o mix GNU nástrojů, GNU knihovny jazyka C, FreeBSD kernelu a balíčků z Debianu, doplněný žertovným názvem Ging (Ging Is Not Ging), GNOME pro desktop, Abiwordem a GCC 4.0.

29.8.2005

Pavel Szalbot ml.

Linux má mnoho tváří, samotný název je začal odrážet. Vespod hromady jím pojmenovaných objektů ovšem najdeme ten pravý – jádro operačního systému. Nebo tomu tak není? Je Linux více než jen kernel?

29.8.2005

Petr Krčmář

Server Root.cz dnes vydal ministudii s názvem Velký test sedmi webových prohlížečů. Dozvíte se v ní, jak si vedou nejvýznamnější hráči na poli alternativních webových prohlížečů. Na startovní čáru byli postaveni: Firefox, Mozilla Suite, Epiphany, Galeon, Kazehakase, Konqueror a Opera.

29.8.2005

Robert Krátký

Ačkoliv se Quanta většinou používá pro vývoj webových stránek, lze ji stejně dobře využít k psaní XML/SGML dokumentů. Stručné shrnutí s odkazy (na informace o psaní KDE dokumentace) najdete na dot.kde.org.

29.8.2005*Robert Krátký*

Kimp, KImageShop, Krayon, Krita. Tak se vyvíjel název kreslicího programu pro KDE. Jak probíhal skutečný vývoj, to v přednášce na konferenci aKademy 2005 přiblížil Boudewijn Rempt. K dispozici je PDF s doprovodnými snímky i OGG s audiem nebo videem.

29.8.2005*Zdeněk Štěpánek*

V programu Linux Meetingu Děčín 2005 zbývají ještě dvě volná místa pro přednášející. Máte-li chuť se předvést a máte-li s čím, napište mi. Podívejte se na web akce linuxdecin.gavanet.org. Z programu si jistě vybere každý.

29.8.2005*vladka*

Byla vytvořena URL jednotlivých kapitol Online učebnice Linuxu. Projektová stránka je /doc/projekty/ucebnice a blog je místo pro flame. Takže voláme všechny psavce ke spolupráci!

29.8.2005*Michal Křenek*

Po delší době konečně na kernel.org vyšel nový kernel 2.6.13. ChangeLog má celých 2,3 MB! Na stránkách Cona Kolivy už je taktéž ke stažení desktopový patchset 2.6.13-ck1.

29.8.2005*fipa*

Byla vydána druhá veřejná betaverze OpenOffice.org 2.0. Prosíme uživatele o testování a hlášení chyb.

30.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Chybí-li vám v popup menu Nautilusu možnost vytvářet zvláštní akce pro vybrané typy souborů, nezoufejte a vyzkoušejte rozšíření Nautilus-actions (právě vyšla verze 0.4).

30.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Pokračování článku o základech nastavení FVWM si můžete přečíst na Linux.com. Zabývá se konfigurací virtuálních desktopů a button boxu.

30.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Článek na NewsForge se pozastavuje nad tím, jak open source UML editory zaostávají za proprietárními variantami. Porovnává možnosti mocného (a proprietárního) Rational Rose s editory údajně nejslibnějšími, totiž Umbrello, ArgoUML a zatím se rozvíjejícími Gaphor a MonoUML.

30.8.2005*František Bublík*

Zveme příznivce Linuxu z Teplic a okolí na setkání 23.9.2005 v hospůdce „U černé kočky“. Za-

čátek v 18:30 -19:00. Na programu je vzájemné seznámení, diskuze a pivo. Prosíme zájemce, aby poslali mail s předmětem „LPT“ na decenk.ok.ZAVINÁČ tiscali.cz. V případě většího počtu zájemců bychom změnili místo konání.

30.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

KDE light je kombinací několika open source komponent, které dohromady vytvářejí desktopové prostředí. Hlavní částí je kdesktop, který vykresluje plochu a ikonky. Okna spravuje snadno ovladatelný openbox. Několik screenshotů si můžete prohlédnout na OSDDir.com.

30.8.2005*Marek Cervenka*

Byl oficiálně spuštěn projekt www.freevoice.cz. Je zaměřen na propagaci a podporu VoIP. Především se jedná o podporu softwarové ústředny Asterisk (www.asterisk.org) a otevřených řešení. Projekt se skládá ze dvou částí: informační server (recenze/návody/novinky) a ústředna (testovací ústředna, na které je možné VoIP technologie testovat (připravujeme)). Případní zájemci o spolupráci necht' píš' na adresu info@freevoice.cz.

31.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Hezký článek o aplikacích, které vám pomohou vytvořit panoramatické foto, vyšel na NewsForge. Očekávaný výčet doplňují informace o společném předku některých nástrojů (PanoTools) či o programech PTLens a clens, které si poradí s pokřivenými obrázky některých širokoúhlých objektivů.

31.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Andrew Youll dal dohromady rozsáhlý článek o grafice v Linuxu (X server, fb, Xgl, drivers...) vycházející z předchozích dvou let strávených programováním Xegl serveru. Záběr článku je opravdu široký a autor určitě splnil své předsevzetí poskytnout materiál k vytvoření uceleného obrazu o grafickém systému v Linuxu.

31.8.2005*fipa*

Dnes byly oficiálně spuštěny české stránky projektu openSUSE, které navazují na Český SUSE Portál.

31.8.2005*Pavel Szalbot ml.*

Pět obvyklých úskalí a chyb, kterých by se měli nováčci v Linuxu vyvarovat, popisuje Linux.com: volba distribuce, předpoklad o aplikacích zdarma, rozdělování disku, přístupová práva a házení flinty do žita.